

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► B   **EUROOPAN YHTEISÖJEN JA NIIDEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ**
Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimus
 (EYVL L 246, 17.9.1999, s. 3)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Kumppanuuden perustamisesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kesken tehtyyn Kumppanuus- ja Yhteistyösopimukseen Tehty Pöytäkirja Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi	L 185	3	6.7.2006
► <u>M2</u>	Pöytäkirja Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Kazakstanin tasavallan väliseen kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen määräysten ulottamisesta tekstiilituotteiden kahdenväliseen kauppaan, ottaen huomioon kahdenvälisen tekstiilituotteita koskevan sopimuksen voimassaolon päättyminen	L 17	14	24.1.2007
► <u>M3</u>	Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen pöytäkirja Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi	L 62	9	6.3.2009

▼B**EUROOPAN YHTEISÖJEN JA NIIDEN JÄSENVALTIOIDEN
SEKÄ****Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimus**

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen osapuolet,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', ja

EUROOPAN YHTEISÖ, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖ SEKÄ EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisö',

sekä

AZERBAIDŽANIN TASAVALTA,

jotka

PITÄVÄT MERKITTÄVINÄ yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan välisiä siteitä ja yhteisiä arvoja,

TUNNUSTAVAT yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan haluavan lujittaa näitä siteitä sekä perustaa kumppanuus ja yhteistyö, joilla lujitettaisiin ja laajennettaisiin niitä suhteita, jotka luotiin 18 päivänä joulukuuta 1989 allekirjoitetulla Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton kauppaa sekä kaupallista ja taloudellista yhteistyötä koskevalla sopimuksella, jota on Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen sovellettu soveltuvin osin Euroopan yhteisöjen ja jokaisen itsenäisten valtioiden yhteisön jäsenvaltion välisiin suhteisiin,

▼B

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan sitoutumisen poliittisten ja taloudellisten vapauksien vahvistamiseen, jotka ovat itse kumppanuuden perusta,

TUNNUSTAVAT tässä yhteydessä, että tukemalla Azerbaidžanin tasavallan itsenäisyyttä, täysivaltaisuutta ja alueellista koskemattomuutta myötävaikutetaan rauhan ja vakaiden olojen turvaamiseen Euroopassa,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten sitoutumisen kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden samoin kuin riitojen rauhanomaisen ratkaisun edistämiseen sekä yhteistyöhön tämän päämäärän saavuttamiseksi Yhdistyneissä Kansakunnissa ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestössä (ETYJ),

HALUAVAT kannustaa naapurimaiden välistä alueellista yhteistyötä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla alueen hyvinvoinnin ja vakauden edistämiseksi, erityisesti Transkaukasian itsenäisten valtioiden ja muiden naapurivaltioiden välisen yhteistyön ja keskinäisen luottamuksen edistämiseen tähtäävien aloitteiden osalta,

OTTAVAT HUOMIOON yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan lujan sitoutumisen panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki periaatteet ja määräykset, jotka sisältyvät Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokouksen (ETYK) päätösasiakirjaan, Wienin ja Madridin seurantakokouksen päätösasiakirjoihin, taloudellista yhteistyötä koskevan Bonnin ETY-kokouksen asiakirjaan, uutta Eurooppaa koskevaan Pariisin peruskirjaan, Helsingin ETYK-asiakirjaan ”Muutoksen haasteet” vuodelta 1992 sekä muihin ETYJ:n perustavaa laatua oleviin asiakirjoihin,

OVAT VAKUUTTUNEITA oikeusvaltion periaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, erityisesti vähemmistöjen ihmisoikeuksien kunnioittamisen, monipuoluejärjestelmän ensisijaisen tärkeästä merkityksestä sekä markkinatalouteen siirtymiseksi tarkoitetun taloudellisen vapauttamisen ja siihen kuuluvien vapaiden demokraattisten vaalien aikaan saamisen,

USKOVAT, että tämän kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen täysimääräinen soveltaminen on Azerbaidžanin tasavallan poliittisten, taloudellisten ja oikeudellisten uudistusten jatkumisesta ja toteutumisesta sekä yhteistyössä tarvittavien tekijöiden käyttöönotosta riippuva samalla kun sillä vaikutetaan niiden jatkumiseen ja toteutumiseen erityisesti Bonnin ETY-kokouksessa tehtyjen päätelmien perusteella,

HALUAVAT aloittaa säännöllisen poliittisen vuoropuhelun molempia osapuolia kiinnostavista kahdenvälisistä, alueellisista ja kansainvälisistä kysymyksistä sekä kehittää sitä,

TUNNUSTAVAT Azerbaidžanin tasavallan halun solmia läheisen yhteistyön eurooppalaisten toimielinten kanssa ja TUKEVAT sitä,

OTTAVAT HUOMIOON tarpeen edistää investointitoimintaa Azerbaidžanin tasavallassa, energia-ala mukaan lukien, ja sen, että yhteisö ja sen jäsenvaltiot pitävät tärkeinä yhtäläisiä edellytyksiä energiatuotteiden hyödyntämiseen ja niiden kauttakulkuun ja vientiin, vahvistavat Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan sitoutumisen Euroopan energiaperuskirjaan sekä energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen ja energiaperuskirjan pöytäkirjan energiatehokkuudesta ja siihen liittyvistä näkökohdista täysimääräiseen täytäntöönpanoon,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA yhteisön haluun tehdä taloudellista yhteistyötä sekä antaa tarvittaessa teknistä apua,

PITÄVÄT MIELESSÄ sopimuksen tarpeellisuuden edistettäessä Azerbaidžanin tasavallan lähentämistä asteittain Euroopan ja sen lähialueiden laajenevaan yhteistyöalueeseen ja Azerbaidžanin tasavallan asteittaista yhdentymistä avoimeen kansainväliseen järjestelmään,

PITÄVÄT MERKITTÄVÄNÄ osapuolten sitoutumista kaupan vapauttamiseen Maailman kauppajärjestön (WTO) sääntöjen mukaisesti,

▼B

OVAT TIETOISIA tarpeesta parantaa liiketoimintaa ja investointeja koskevia edellytyksiä sekä yhtiöiden perustamiseen, työvoimaan, palvelujen tarjontaan ja pääomien liikkuvuuteen liittyviä edellytyksiä,

OVAT VAKUUTTUNEITA, että tämä sopimus luo uudet olosuhteet osapuolten välisille taloudellisille suhteille ja erityisesti kaupan ja investointien kehittämiseksi, jotka ovat olennaisen tärkeitä talouden rakennemuutoksen ja teknologian nykyaikaistamisen kannalta,

HALUAVAT luoda tiiviin yhteistyön ympäristönsuojelun alalla ottaen huomioon osapuolten välisen keskinäisen riippuvuuden tällä alalla,

TUNNUSTAVAT laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja valvomiseksi tehtävän yhteistyön olevan yksi tämän sopimuksen pääasiallisista tavoitteista, ja

HALUAVAT luoda perustan yhteistyölle kulttuurin alalla ja parantaa tiedon kulkua,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Perustetaan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasaval-
lan välinen kumppanuus. Tämän kumppanuuden tavoitteena on:

- luoda asianmukainen rakenne osapuolten väliselle poliittiselle vuoropuhelulle, jolla mahdollistettaisiin poliittisten suhteiden kehittäminen,
- tukea Azerbaidžanin tasavaltaa sen pyrkimyksissä lujittaa demokratiaansa ja kehittää talouttaan sekä saattaa päätökseen siirtyminen markkinatalouteen,
- edistää kauppaa ja investointeja sekä osapuolten välisiä sopusointuisia taloudellisia suhteita niiden kestäväen taloudellisen kehityksen edistämiseksi,
- luoda perusta lainsäädännölliselle, taloudelliselle, sosiaaliselle, rahoitusalan ja siviilitarkoituksiin suunnatulle tieteelliselle yhteistyölle sekä tekniikan ja kulttuurin alan yhteistyölle.

I OSASTO

YLEISET PERIAATTEET

2 artikla

Osapuolten sisäiset ja ulkoiset toimintaperiaatteet perustuvat kansanval-
lan, kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja ihmisoikeuksien, sellaisina
kuin ne määritellään erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjas-
sa, Helsingin päätösasiakirjassa ja uutta Eurooppaa koskevassa Pariisin
peruskirjassa, sekä markkinatalouden periaatteiden, mukaan lukien Bon-
nin ETY-kokouksen asiakirjoissa ilmaistut periaatteet, kunnioittamiseen,
ja ne muodostavat olennaisen osan kumppanuutta ja tätä sopimusta.

▼ B*3 artikla*

Osapuolet pitävät oman alueen hyvinvoinnin ja vakauden varmistamiseksi olennaisen tärkeänä sitä, että Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton hajotessa syntyneet uudet itsenäiset valtiot, jäljempänä 'itsenäiset valtiot', jatkaisivat ja kehittäisivät keskinäistä yhteistyötään hyvien naapurisuhteiden hengessä noudattaen Helsingin päätösasiakirjan periaatteita ja kansainvälistä oikeutta, ja ne pyrkivät kaikin tavoin edistämään tätä prosessia.

4 artikla

Osapuolet tarkastelevat tarvittaessa olosuhteiden muutosta Azerbaidžanin tasavallassa, erityisesti taloudellisten olosuhteiden ja markkinatalouden tähtäävien taloudellisten uudistusten toteuttamisen osalta. Yhteistyöneuvosto voi tehdä suosituksia osapuolille minkä tahansa tämän sopimuksen osan kehittämistä näiden olosuhteiden perusteella.

II OSASTO

POLIITTINEN VUOROPUHELU*5 artikla*

Osapuolet aloittavat säännöllisen poliittisen vuoropuhelun, jota ne aikovat kehittää ja vahvistaa. Tämä vuoropuhelu edistää ja lujittaa yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan välistä lähentymistä, tukee kyseisessä maassa tällä hetkellä tapahtuvia poliittisia ja taloudellisia muutoksia sekä edistää uusien yhteistyömuotojen luomista. Poliittisella vuoropuhelulla:

- lujitetaan Azerbaidžanin tasavallan sekä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja samalla koko demokraattisten valtioiden yhteisön välisiä yhteyksiä. Tällä sopimuksella saavutettu taloudellinen lähentyminen johtaa poliittisten suhteiden syvenemiseen,
- saavutetaan näkökantojen lisääntynyt lähentyminen molempia osapuolia koskevissa kansainvälisissä kysymyksissä ja lisätään siten alueen turvallisuutta ja vakautta sekä edistetään Transkaukasian itsenäisten valtioiden tulevaa kehitystä,
- varmistetaan, että osapuolet pyrkivät toimimaan yhteistyössä Euroopan vakauden ja turvallisuuden lujittamista, demokratian periaatteiden noudattamisen sekä ihmisoikeuksien kunnioittamista, erityisesti vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ihmisoikeuksien kunnioittamista ja edistämistä koskevissa kysymyksissä, ja että osapuolet neuvottelevat tarvittaessa näihin liittyvistä kysymyksistä.

Tällaista vuoropuhelua voidaan käydä alueellisella tasolla, tarkoituksena myötävaikuttaa alueellisten selkkausten ratkaisemiseen ja jännitteiden lieventämiseen.

6 artikla

Ministeritasolla poliittista vuoropuhelua käydään 77 artiklalla perustetussa yhteistyöneuvostossa ja muissa tapauksissa yhteisestä sopimuksesta.

▼B*7 artikla*

Osapuolet käyttävät myös muita poliittisen vuoropuhelun menettelyjä ja keinoja, joita ovat erityisesti:

- korkean virkamiestason säännölliset kokoukset yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan edustajien välillä,
- osapuolten välisten diplomaattisten yhteyksien täysimääräinen käyttö, mukaan lukien asianmukaiset kahdenväliset ja monenväliset yhteydet, esimerkiksi Yhdistyneet Kansakunnat, ETYJ:n kokoukset ja muut yhteydet,
- kaikki muut keinot, mukaan lukien mahdolliset asiantuntijakokoukset, joilla edistettäisiin tämän vuoropuhelun vakiinnuttamista ja kehittämistä.

8 artikla

Parlamentaarisella tasolla poliittista vuoropuhelua käydään 86 artiklalla perustetussa parlamentaarisessa yhteistyökomiteassa.

III OSASTO**TAVARAKAUPPA***9 artikla*

1. Osapuolet myöntävät toisilleen suosituimmuuskohtelun kaikilla aloilla seuraavien osalta:

- tuontiin ja vientiin sovellettavat tullit ja maksut, mukaan lukien mainittujen tullien ja maksujen kantamisenetelmä,
- tullausta, kauttakuljetusta, varastoja ja uudelleenlastausta koskevat määräykset,
- verot ja muut sisäiset maksut, joita sovelletaan tuotuihin tavarihin välittömästi tai välillisesti,
- maksutavat ja kyseisten maksujen siirrot,
- säännöt, jotka koskevat tavaroiden myyntiä, ostoa, kuljetusta, jake-lua ja käyttöä kotimaan markkinoilla.

2. Mitä 1 kohdassa määrätään ei sovelleta:

- a) etuuksiin, jotka myönnetään tulliliiton tai vapaakauppa-alueen perustamiseksi taikka tällaisen liiton tai alueen perustamisen perusteella;
- b) etuuksiin, jotka myönnetään tietyille maille WTO:n sääntöjen ja muiden kehitysmaita suosivien kansainvälisten järjestelyjen mukaisesti;
- c) etuuksiin, jotka myönnetään rajaliikenteen helpottamiseksi maille, joilla on yhteinen raja.

3. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta liitteessä I määriteltyihin Azerbaidžanin tasavallan muille Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton hajotessa syntyneille valtioille myöntämiin etuuksiin siirtymäaikana, joka päättyy Azerbaidžanin tasavallan liittyessä GATTiin tai 31 päivänä joulukuuta 1998, sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

▼ B*10 artikla*

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että vapaan kauttakuljetuksen periaate on tämän sopimuksen saavuttamisen olennainen edellytys.

Tässä yhteydessä kukin osapuoli sallii toisen osapuolen tullialueelta peräisin olevien tai sen tullialueelle tarkoitettujen tavaroiden rajoittamattoman kuljetuksen alueensa kautta tai läpi.

2. GATTin V artiklan 2, 3, 4 ja 5 kohdan määräyksiä sovelletaan osapuolten välillä.

3. Tämän artiklan määräykset eivät kuitenkaan rajoita erityisaloihin, erityisesti kuljetusalaan, tai osapuolten välillä sovittuihin tuotteisiin, liittyvien erityismääräysten taikka 90 artiklan määräysten soveltamista.

11 artikla

Kumpikin osapuoli myöntää lisäksi toiselle osapuolelle vapautuksen väliaikaisesti maahantuotujen tavaroiden tuontimaksuista ja tulleista lainsäädäntönsä mukaisesti asiaa koskevissa muissa osapuolta sitovissa kansainvälisissä yleissopimuksissa määrättyissä tapauksissa ja niissä määrättyjä menettelyjä noudattaen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kumpaakin osapuolta sitovista, tavaroiden väliaikaista maahantuontia koskevista kansainvälisistä yleissopimuksista johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia. Olosuhteet, joiden perusteella kyseinen osapuoli on hyväksynyt tällaisesta yleissopimuksesta johtuvat velvollisuudet otetaan huomioon.

12 artikla

1. Azerbaidžanin tasavallasta peräisin olevat tavarat tuodaan yhteisöön ilman määrällisiä rajoituksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 14, 17 ja 18 artiklan määräysten soveltamista.

2. Yhteisöstä peräisin olevat tuotteet tuodaan Azerbaidžanin tasavaltaan ilman määrällisiä rajoituksia ja vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän sopimuksen 14, 17 ja 18 artiklan määräysten soveltamista.

13 artikla

Tavaroiden kauppaa käydään osapuolten välillä markkinahinnoin.

14 artikla

1. Kun tietyn tuotteen tuonti toisen osapuolen alueelle lisääntyy sellaisiin määriin tai sillä tavoin, että se aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vahinkoa samankaltaisten tai suoraan niiden kanssa kilpailevien tuotteiden kotimaisille valmistajille, yhteisö tai Azerbaidžanin tasavalta, siitä riippuen, kumpaa asia koskee, voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet seuraavien menettelyjen ja edellytysten mukaisesti.

2. Ennen toimenpiteiden toteuttamista tai tapauksissa, joihin sovelletaan 4 kohtaa mahdollisimman pian toteuttamisen jälkeen, yhteisö tai Azerbaidžanin tasavalta, tapauksen mukaan, voi toimittaa yhteistyönevostolle kaikki asiaankuuluvat tiedot molempien osapuolten hyväksyttävissä olevan ratkaisun saavuttamiseksi XI osaston määräysten mukaisesti.

▼B

3. Jos osapuolet eivät neuvottelujen tuloksena pääse yhteisymmärryksen tilanteen välttämiseksi tarvittavista toimista 30 päivän kuluessa asian saattamisesta yhteistyöneuvoston käsiteltäväksi, neuvotteluja pyytäneet osapuoli saa rajoittaa kyseisten tuotteiden tuontia siinä määrin ja siksi ajaksi kuin on tarpeen vahingon torjumiseksi tai korjaamiseksi taikka toteuttaa muita aiheellisia toimenpiteitä.
4. Kriittisissä olosuhteissa, joissa viive saattaisi aiheuttaa vaikeasti korjattavia vahinkoja, osapuolet voivat toteuttaa toimenpiteet ennen neuvotteluja sillä edellytyksellä, että neuvottelut käydään viipymättä tällaisen toiminnan toteuttamisen jälkeen.
5. Valittaessa tämän artiklan mukaisia toimenpiteitä osapuolet pitävät ensisijaisina niitä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä tämän sopimuksen tavoitteiden toteutumiselle.
6. Tämän artiklan määräykset eivät estä osapuolia ottamasta käyttöön polkumyynnin vastaisia toimenpiteitä tai tasoitustoimenpiteitä GATTin VI artiklan, GATTin VI artiklan täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen, GATTin VI, XVI ja XXIII artiklan tulkinnasta ja soveltamisesta tehdyn sopimuksen tai asiaan liittyvän kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

15 artikla

Osapuolet sitoutuvat harkitsemaan tämän osapuolten välistä tavarakauppaa koskevan sopimuksen määräysten kehittämistä olosuhteiden mukaan, mukaan lukien Azerbaidžanin tasavallan liittymisestä WTO:hon aiheutuva tilanne. Yhteistyöneuvosto voi antaa osapuolille tällaista kehittämistä koskevia suosituksia, jotka voitaisiin toteuttaa osapuolten välisen sopimuksen perusteella omia menettelyjä noudattaen, jos ne hyväksytään.

16 artikla

Sopimus ei estä sellaisia tuontia, vientiä tai tavaroiden kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden kannalta; ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi, luonnonvarojen suojelemiseksi, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelemiseksi taikka henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelemiseksi tai kultaa ja hopeaa koskevien sääntöjen perusteella. Nämä kiellot tai rajoitukset eivät kuitenkaan saa olla keino mielivaltaiseen syrjintään tai osapuolten välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

17 artikla

Tämä osasto ei koske niiden tekstiilituotteiden kauppaa, jotka kuuluvat yhdistetyn nimikkeistön 50-63 lukuun. Näiden tuotteiden kauppaa säännellään erillisellä sopimuksella, joka parafoitiin 18 päivänä joulukuuta 1995 ja jota on väliaikaisesti sovellettu 1 päivästä tammikuuta 1996, ja sen seuraajasopimuksilla.

▼B*18 artikla*

1. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen alaan kuuluvien tuotteiden kauppaa säännellään tämän osaston määräyksillä, lukuun ottamatta 12 artiklaa.

2. Perustetaan hiili- ja teräsasioita käsittelevä yhteydenpitoryhmä, joka muodostuu yhteisön edustajista ja Azerbaidžanin tasavallan edustajista.

Yhteydenpitoryhmä vaihtaa säännöllisesti osapuolia kiinnostavia hiili- ja teräsasioita koskevia tietoja.

19 artikla

Ydinaineiden kauppaa koskevat Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen määräykset. Tarvittaessa ydinaineiden kauppaa säännellään Euroopan atomienergiayhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan välillä tehtävän erityissopimuksen määräyksillä.

IV OSASTO

LIIKETOIMINTAA JA INVESTOINTEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I LUKU

TYÖEHDOT*20 artikla*

1. Jollei jäsenvaltioissa sovellettavasta lainsäädännöstä, edellytyksistä ja menettelyistä muuta johdu, yhteisö ja sen jäsenvaltiot pyrkivät varmistamaan, että jonkun jäsenvaltion alueella laillisesti työskenteleviä Azerbaidžanin kansalaisia ei kyseisen jäsenvaltion omiin kansalaisiin verrattuna syrjitä heidän kansalaisuutensa perusteella työehdoissa, palkkauksessa tai irtisanomisessa.

2. Jollei Azerbaidžanin tasavallassa sovellettavasta lainsäädännöstä, edellytyksistä ja menettelyistä muuta johdu, Azerbaidžanin tasavalta pyrkii varmistamaan, että Azerbaidžanin tasavallan alueella laillisesti työskenteleviä jäsenvaltioiden kansalaisia ei syrjitä verrattuna omiin kansalaisiin heidän kansalaisuutensa perusteella työehdoissa, palkkauksessa tai irtisanomisessa.

21 artikla

Yhteistyöneuvosto tutkii, mitä parannuksia voidaan tehdä liikealan henkilöiden työoloihin osapuolten kansainvälisten sitoumusten mukaisesti, mukaan lukien Bonnin ETY-kokouksen asiakirjassa esitetyt sitoumukset.

22 artikla

Yhteistyöneuvosto antaa 20 ja 21 artiklan täytäntöönpanoa koskevia suosituksia.

▼ B

II LUKU

YHTIÖIDEN SIOITTAUTUMISTA JA TOIMINTAA KOSKEVAT
EDELITYKSET

23 artikla

1. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät Azerbaidžanin yhtiöille niiden 25 artiklan d alakohdassa määritellyn sijoittautumisen yhteydessä kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin mille tahansa kolmannelle maalle myönnetty kohtelu.
2. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät alueelleen sijoittautuneille azerbaidžanilaisten yhtiöiden tytäryhtiöille näiden toiminnan osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin yhteisön yhtiöille myönnetty kohtelu, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä IV lueteltujen varusten soveltamista.
3. Yhteisö ja sen jäsenvaltiot myöntävät alueelleen sijoittautuneille Azerbaidžanin yhtiöiden sivuliikkeille näiden toiminnan osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin minkä tahansa kolmannen maan yhtiöiden sivuliikkeille myönnetty kohtelu.
4. Azerbaidžanin tasavalta myöntää yhteisön yhtiöiden 25 artiklan d alakohdassa määritellyn sijoittautumisen osalta kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin azerbaidžanilaisille yhtiöille tai kolmansien maiden yhtiöille myönnetty kohtelu sen mukaan, kumpi näistä kohteluista on edullisempi, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä V lueteltujen varusten soveltamista.

24 artikla

1. Mitä 22 artiklassa määrätään, ei sovelleta lento-, sisävesi- ja meriliikenteeseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta 100 artiklan määräysten soveltamista.
2. Kuitenkin laivanvarustamoiden toiminnan kansainväliselle meriliikenteelle tarjoamia palveluja koskevien jäljempänä lueteltujen toimien osalta, mukaan lukien eri kuljetusmuodoista koostuvat osittain merellä tapahtuvat kuljetukset, kumpikin osapuoli sallii toisen osapuolen yhtiöiden kaupallisen läsnäolon harjoittamisen alueellaan tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden muodossa siten, että sijoittautumis- ja toimintaedellytykset ovat yhtä edulliset kuin sen omille yhtiöille tai kolmansien maiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille myönnetyt edellytykset, sen mukaan kummat ovat edullisemmat sekä kummankin osapuolen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.
3. Tällainen toiminta sisältää seuraavat toimet, mutta ei rajoitu niihin:
  - a) meriliikennepalvelujen ja niihin liittyvien palvelujen markkinointi ja myynti suoraan asiakkaalle tarjoamisesta laskutukseen saakka huolimatta siitä, hoitavatko tai tarjoavatko näitä palveluja itse palvelujen tarjoajat vai sellaiset palvelujen tarjoajat, joiden kanssa palvelujen myyjä on tehnyt pysyviä liikejärjestelyjä;

▼ B

- b) sellaisten liikennepalvelujen ja niihin liittyvien palvelujen hankkiminen ja käyttö omaan lukuun tai asiakkaan puolesta, jotka ovat tarpeellisia yhdistetyn palvelun tarjoamiseksi, mukaan lukien kaikki sisämaaliikennepalvelut, erityisesti sisävesi-, maantie- ja rautatieliikenne;
- c) kuljetusasiakirjojen, tulliasiakirjojen tai muiden kuljetettujen tavaroiden alkuperään tai ominaisuuksiin liittyvien asiakirjojen valmistelu;
- d) kaikin tavoin tapahtuva tiedon toimittaminen liiketoiminnasta, mukaan lukien tietojärjestelmät ja sähköiset tietojenvaihtojärjestelmät (jollei televiestintään liittyvistä ketään syrjimättömistä rajoituksista muuta johdu);
- e) liiketoiminta koskevien järjestelyjen toteuttaminen paikallisten varustamoiden kanssa, mukaan lukien osallistuminen yhtiöiden osakepääomaan ja paikallisesti (tai ulkomaisen henkilöstön ollessa kyseessä tämän sopimuksen olennaisten määräysten mukaisesti) työhön otetun henkilöstön nimittäminen;
- f) toimiminen yhtiöiden puolesta muun muassa järjestämällä tarvittaessa aluksen satamassa käynti tai ottamalla vastuu rahdista.

25 artikla

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

- a) 'yhteisön yhtiöllä' tai 'Azerbaidžanin yhtiöllä' jäsenvaltion tai Azerbaidžanin tasavallan lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön tai Azerbaidžanin tasavallan alueella. Jäsenvaltion tai Azerbaidžanin tasavallan lainsäädännön mukaisesti perustettua yhtiötä, jolla on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka yhteisön tai Azerbaidžanin tasavallan alueella, pidetään kuitenkin yhteisön tai Azerbaidžanin yhtiönä, jos sen toiminnalla on todellinen ja jatkuva yhteys yhden jäsenvaltion tai Azerbaidžanin tasavallan talouteen.
- b) Yhtiön 'tytäryhtiöllä' ensin mainitun yhtiön tosiasiallisessa määräysvallassa olevaa yhtiötä.
- c) Yhtiön 'sivuliikkeellä' toimipaikkaa, joka ei ole oikeushenkilö mutta jonka toiminta on luonteeltaan pysyvää, esimerkiksi emoyhtiön sivutoimipaikkaa, jolla on oma johto ja jolla on käytännön valmiudet käydä liikeneuvotteluja kolmansien osapuolten kanssa niin, että vaikka kolmannet osapuolet tietävät, että tarvittaessa emoyhtiöön eli ulkomailla sijaitsevaan pääkonttoriin on oikeudellinen yhteys, niiden ei tarvitse toimia suoraan tällaisen emoyhtiön kanssa, vaan ne voivat harjoittaa liiketoimintaa sivutoimipaikassa.
- d) 'Sijoittautumisella' a kohdassa tarkoitettujen yhteisön tai Azerbaidžanin yhtiöiden oikeutta ryhtyä harjoittamaan taloudellista toimintaa perustamalla tytäryhtiöitä ja sivuliikkeitä Azerbaidžanin tasavallassa tai yhteisössä.

▼B

- e) 'Toiminnalla' taloudellisen toiminnan harjoittamista.
- f) 'Taloudellisella toiminnalla' teollista, kaupallista ja ammatillista toimintaa.

Tämän luvun ja III luvun määräyksiä sovelletaan myös kansainvälisen meriliikenteen osalta, mukaan lukien eri kuljetusmuodoista koostuvat osittain merellä tapahtuvat kuljetustoimet, niihin jäsenvaltioiden tai Azerbaidžanin tasavallan kansalaisiin, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön tai Azerbaidžanin tasavallan ulkopuolelle, ja niihin laivanvarustamoihin, jotka ovat sijoittautuneet yhteisön tai Azerbaidžanin tasavallan ulkopuolelle ja jotka ovat jäsenvaltioiden tai Azerbaidžanin kansalaisten määräysvallassa, jos niille kuuluvat alukset on rekisteröity tässä jäsenvaltiossa tai Azerbaidžanin tasavallassa niiden lainsäädännön mukaisesti.

26 artikla

1. Sen estämättä, mitä tässä sopimuksessa muuten määrätään, osapuolta ei estetä toteuttamasta vakavaraisuustoimenpiteitä, muun muassa suojellakseen sijoittajia, tallettajia, vakuutettuja tai sellaisia henkilöitä, joiden omaisuuden hoidosta vastaa rahoituspalvelujen toimittaja, tai varmistaa rahoitusjärjestelmän loukkaamattomuuden ja vakauden. Jos nämä toimenpiteet eivät ole tämän sopimuksen määräysten mukaisia, niitä ei saa käyttää keinoina osapuolen tämän sopimuksen mukaisten sitoumusten tai velvollisuuksien välttämiseksi.

2. Tätä sopimusta ei saa tulkita osapuoleen kohdistuvaksi vaatimukseksi ilmaista yksittäisten asiakkaiden liiketoimia tai tilejä koskevia tietoja tai julkisten elinten hallussa olevia luottamuksellisia tai omistusta koskevia tietoja.

3. Tässä sopimuksessa 'rahoituspalveluilla' tarkoitetaan liitteessä III esitettyä toimintaa.

27 artikla

Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta soveltamasta tarvittavia toimenpiteitä, joilla estetään sellaisten sen toteuttamien toimenpiteiden kiertäminen, jotka koskevat kolmansien maiden pääsyä osapuolen markkinoille tämän sopimuksen määräysten nojalla.

28 artikla

1. Sen estämättä, mitä tämän osaston I luvussa määrätään, Azerbaidžanin tasavallan tai yhteisön alueelle sijoittautuneella yhteisön yhtiöllä tai Azerbaidžanin yhtiöllä on oikeus palkata tai antaa jonkun tytäryhtiönsä tai sivuliikkeensä palkata Azerbaidžanin tai yhteisön alueella vastaanottavan valtion voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti työntekijöitä, jotka ovat yhteisön jäsenvaltioiden ja Azerbaidžanin tasavallan kansalaisia, jos nämä työntekijät ovat 2 kohdassa määriteltyjä keskeisissä tehtävissä työskenteleviä henkilöitä ja jos ainoastaan yhtiöt tai sivuliikkeet palkkaavat heidät. Näiden työntekijöiden oleskelulupa ja työluja koskee ainoastaan työskentelyjaksoa.

▼B

2. Edellä mainittujen yhtiöiden, jäljempänä 'yhtiökokonaisuus', keskeisissä tehtävissä työskentelevät henkilöt ovat c alakohdassa tarkoitettuja 'yhtiön sisäisen siirron saajia', jos yhtiökokonaisuus on oikeushenkilö ja jos kyseiset henkilöt ovat olleet sen palveluksessa tai sen osakkaita (muuta kuin pääosakkaita) vähintään ennen mainittua siirtoa edeltävän vuoden ajan:

a) Yhtiökokonaisuudessa johtavassa asemassa olevat henkilöt, jotka ensisijaisesti johtavat yhtiötä pääasiallisesti yhtiön hallituksen tai osakkeenomistajien taikka niiden kaltaisten elinten tai henkilöiden valvominna tai johtamina ja joiden tehtäviin kuuluu:

— johtaa yritystä, sen osastoa tai alaosastoa,

— valvoa ja tarkastaa muun valvontatehtävissä toimivan, ammatillisen tai johtotehtävissä toimivan henkilöstön työskentelyä,

— henkilökohtainen toimivalta palkata tai irtisanoa työntekijöitä taikka antaa heidän palkkaamistaan, irtisanomistaan tai muita henkilöstöön liittyviä suosituksia.

b) Yhtiökokonaisuudessa työskentelevät henkilöt, joilla on yhtiön toiminnalle, tutkimusvälineille, teknologialle tai hallinnolle olennaisen tärkeää harvinaista osaamista. Tällaisen osaamisen arvioinnissa voidaan ottaa huomioon yhtiössä tarvittavan erityisosaamisen lisäksi sellaiseen työhön tai toimialaan liittyvä huomattava pätevyys, joka edellyttää teknistä erityisosaamista, mukaan lukien kuuluminen luvanvaraisten ammattien harjoittajiin.

c) 'Yhtiön sisäisen siirron saaja' määritellään luonnolliseksi henkilöksi, joka työskentelee yhtiökokonaisuudessa osapuolen alueella ja joka siirretään väliaikaisesti taloudellista toimintaa harjoitettaessa toisen osapuolen alueelle; kyseisen yhtiökokonaisuuden pääasiallisen toimipaikan on oltava jommankumman osapuolen alueella, ja siirron on tapahduttava tämän yhtiökokonaisuuden sijoittautumisen (sivuliike, tytäryhtiö) yhteydessä siten, että toisen osapuolen alueella harjoitettava taloudellinen toiminta on tosiasiallisesti samankaltaista.

29 artikla

1. Osapuolet pyrkivät kaikkiin tavoin välttämään sellaisten toimenpiteiden tai toimien toteuttamista, jotka muuttavat niiden yhtiöiden sijoittautumista ja toimintaa koskevat edellytykset rajoittavammiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen allekirjoituspäivää edeltävänä päivänä.

2. Tämän artiklan määräykset eivät rajoita 37 artiklan määräysten soveltamista: 37 artiklan soveltamisalaan kuuluvia tilanteita koskevat ainoastaan kyseisen artiklan määräykset.

3. Azerbaidžanin tasavalta antaa kumppanuuden ja yhteistyön hengessä sekä 43 artiklan määräysten mukaisesti yhteisölle tiedon aiikeistaan antaa uutta lainsäädäntöä, joka saattaa muuttaa yhteisön yhtiöiden, tytäryhtiöiden ja sivuliikkeiden sijoittautumista Azerbaidžanin tasavaltaan ja siellä toimimista koskevat edellytykset rajoittavammiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen allekirjoituspäivää edeltävänä päivänä. Yhteisö voi pyytää Azerbaidžanin tasavaltaa toimittamaan sille luonnokset tällaiseksi lainsäädännöksi tai asetuksista ja aloittaa näitä luonnoksia koskevat neuvottelut.

▼B

4. Jos Azerbaidžanin tasavallassa käyttöön otettu lainsäädäntö muuttaa Azerbaidžanin tasavaltaan sijoittautuneiden yhteisön yritysten tytäryritysten ja sivuliikkeiden toimintaa koskevat edellytykset rajoittavamiksi kuin ne olivat tämän sopimuksen allekirjoittamispäivää edeltävänä päivänä, kyseessä olevia säädöksiä ei sovelleta asianomaisen säädöksen voimaantuloa seuraavien kolmen vuoden aikana sellaisiin tytäryhtiöihin ja sivuliikkeisiin, jotka olivat jo sijoittautuneet Azerbaidžanin tasavaltaan säädöksen tullessa voimaan.

III LUKU

VALTIOIDEN RAJAT YLITTÄVÄ PALVELUJEN TARJOAMINEN
YHTEISÖN JA AZERBAIDŽANIN TASAVALLAN VÄLILLÄ*30 artikla*

1. Osapuolet sitoutuvat tämän luvun määräysten mukaisesti toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet salliakseen asteittain sen, että muun osapuolen alueelle kuin palvelujen vastaanottaja sijoittautuneet yhteisön yhtiöt tai Azerbaidžanin yhtiöt voivat tarjota palveluja ottaen huomioon osapuolten palvelualueilla tapahtunut kehitys.

2. Yhteistyöneuvosto antaa 1 kohdan täytäntöönpanoa koskevia suosituksia.

31 artikla

Osapuolet tekevät yhteistyötä tavoitteenaan markkinoille suuntautuneen palvelualan kehittäminen Azerbaidžanin tasavallassa.

32 artikla

1. Osapuolet sitoutuvat soveltamaan tehokkaasti periaatetta kaupallisiin perustein tapahtuvasta vapaasta pääsystä kansainvälisille merenkulun markkinoille ja liikenteeseen:

- a) mitä edellä määrätään, ei rajoita Yhdistyneiden Kansakuntien linjakonferenssien käyttäytymissäännöistä tehtyyn yleissopimukseen perustuvia oikeuksia ja velvollisuuksia, sellaisina kuin niitä voidaan soveltaa tämän sopimuksen osapuoliin. Linjakonferenssiin kuulumattomat reittiliikennettä harjoittavat yhtiöt saavat kilpailla konferenssiin kuuluvien yhtiöiden kanssa edellyttäen, että ne noudattavat periaatetta kaupallisiin perustein tapahtuvasta rehellisestä kilpailusta;
- b) osapuolet vahvistavat sitoutuneensa vapaaseen kilpailuun kuivan ja nestemäisen lastin tavaraliikenteen olennaisena tekijänä.

2. Sovellettaessa 1 kohdan periaatteita osapuolet:

- a) eivät tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen sovelta yhteisön jäsenvaltioiden ja entisen Neuvostoliiton kahdenvälisten sopimusten kuljetusosuuksia koskevia määräyksiä;

▼B

- b) eivät tulevaisuudessa sisällytä kolmansien maiden kanssa tekemiinsä kahdenvälisiin sopimuksiin kuljetusosuuksia koskevia sopimuslausekkeita, lukuun ottamatta poikkeuksellisia olosuhteita, joissa jomankumman osapuolen meriliikenneyhtiöllä ei olisi muutoin mahdollisuutta harjoittaa liiketoimintaa kyseiseen kolmanteen maahan ja sieltä pois;
- c) kieltävät tulevissa kahdenvälisissä sopimuksissaan kuljetusosuusjärjestelyt kuivan ja nestemäisen lastin tavaraliikenteessä;
- d) poistavat tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen kaikki yksipuoliset toimenpiteet sekä hallinnolliset, tekniset ja muut esteet, joilla voi olla rajoittava tai syrjivä vaikutus palvelujen vapaaseen tarjoamiseen kansainvälisessä meriliikenteessä.
3. Osapuolet myöntävät kansainväliselle liikenteelle avoimiin satamiin pääsyn, infrastruktuurin ja liitännäispalvelujen käytön, niihin liittyvien maksujen, tullipalvelujen, ankkuripaikan antamisen sekä lastaus- ja purkauspalvelujen osalta toisen osapuolen kansalaisten tai yhtiöiden aluksille muun muassa kohtelun, joka on yhtä edullinen kuin osapuolen omille aluksille myönnetty kohtelu.
4. Yhteisön kansalaiset ja yhtiöt, jotka tarjoavat kansainvälisiä meriliikennepalveluja, voivat vapaasti tarjota kansainvälisiä joki/meripalveluja Azerbaidžanin tasavallan sisävesiväylillä ja päinvastoin.

33 artikla

Jotta varmistettaisiin osapuolten välisen liikenteen yhteensovitettu kehitys, joka on mukautettu niiden kaupallisiin tarpeisiin, voidaan tarvittaessa määrätä molemminpuolista markkinoille pääsyä ja palvelujen tarjontaa koskevista edellytyksistä maa-, rautatie- ja sisävesiliikenteessä sekä mahdollisesti lentoliikenteessä erityisissä sopimuksissa, jotka osapuolet neuvottelevat tämän sopimuksen tultua voimaan.

IV LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

34 artikla

1. Tämän osaston määräyksiä sovelletaan, jollei yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden tai kansanterveyden perusteella annetuista rajoituksista muuta johdu.
2. Niitä ei sovelleta toimintaan, joka osapuolen alueella liittyy edes tilapäisesti viranomaisten toimivallan käyttämiseen.

35 artikla

Tätä osastoa sovellettaessa sopimuksen määräykset eivät estä osapuolia soveltamasta luonnollisten henkilöiden maahanpääsyä, oleskelua, työkentelyä, työehtoja ja sijoittautumista sekä palvelujen tarjontaa koskevaa lainsäädäntöään, jos sillä tavoin ei mitätöidä tai heikennetä niitä etuja, jotka kuuluvat osapuolelle tämän sopimuksen tietyn määräyksen perusteella. Edellä mainittu määräys ei rajoita 34 artiklan soveltamista.

▼B*36 artikla*

Azerbaidžanin ja yhteisön yhtiöiden yhteisessä määräysvallassa ja yksinomaisessa omistuksessa oleviin yhtiöihin sovelletaan myös II, III ja IV luvun määräyksiä.

37 artikla

Jommankumman osapuolen sopimuksen nojalla toiselle myöntämä kohtelu ei saa kuukautta ennen palvelujen kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATS) asiaa koskevien velvoitteiden voimaantulopäivää olevasta päivästä alkaen GATS:n soveltamisalaan kuuluvien alojen tai toimenpiteiden osalta olla edullisempi kuin ensiksi mainitun osapuolen GATS:n määräysten mukaisesti myöntämä kohtelu; tämä koskee kaikkia palvelualoja, alasektoreja ja tarjoamisen muotoja.

38 artikla

Sovellettaessa II, III ja IV lukua ei oteta huomioon kohtelua, jonka yhteisö, sen jäsenvaltiot tai Azerbaidžanin tasavalta myöntävät taloudellista yhdentymistä koskeviin sopimuksiin sisällytettyjen sitoumusten perusteella GATS:n V artiklan periaatteiden mukaisesti.

39 artikla

1. Tämän osaston määräysten mukaisesti myönnettyä suosituimmuuskohtelua ei sovelleta verotukseen liittyviin etuihin, joita osapuolet myöntävät tai aikovat myöntää tulevaisuudessa kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten perusteella, tai muihin verojärjestelyihin.

2. Tämän osaston määräyksiä ei saa tulkita esteeksi sille, että osapuolet toteuttavat tai panevat täytäntöön toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on estää kaksinkertaisen verotuksen välttämistä tehtyjen sopimusten verotusta koskevien määräysten sekä muiden verojärjestelyjen tai kotimaisen verolainsäädännön mukaisten verojen välttäminen tai kiertäminen.

3. Tämän osaston määräyksiä ei saa tulkita esteeksi sille, että jäsenvaltiot tai Azerbaidžanin tasavalta erottelevat niiden verolainsäädännön asiaa koskevia määräyksiä sovellettaessa erilaisessa asemassa olevia veronmaksajia toisistaan, erityisesti näiden asuinpaikan perusteella.

40 artikla

Mitä II, III ja IV luvussa määrätään, ei saa tulkita siten, että:

- jäsenvaltioiden kansalaisille tai Azerbaidžanin tasavallan kansalaisille annetaan oikeus saapua Azerbaidžanin tasavallan tai yhteisön alueelle tai oleskella siellä missä tahansa ominaisuudessa ja erityisesti yhtiön osakkeenomistajana tai osakkaana tai sen johtajana tai työntekijänä taikka palvelujen tarjoajana tai vastaanottajana,
- Azerbaidžanin yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille yhteisössä annetaan oikeus työllistää tai antaa työllistää Azerbaidžanin tasavallan kansalaisia yhteisön alueella,

▼B

- yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille Azerbaidžanissa annetaan oikeus työllistää tai antaa työllistää jäsenvaltioiden kansalaisia Azerbaidžanin tasavallan alueella,
- Azerbaidžanin yhtiöille tai Azerbaidžanin yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille yhteisössä annetaan oikeus palkata tilapäisillä sopimuksilla azerbaidžanilaisia henkilöitä työskentelemään muille henkilöille ja heidän valvonnassaan,
- yhteisön yhtiöille tai yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöille tai sivuliikkeille Azerbaidžanissa annetaan oikeus palkata tilapäisin sopimuksin jäsenvaltioiden kansalaisia työntekijöiksi,

edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta 28 artiklan määräysten soveltamista.

V LUKU

JUOKSEVAT MAKSUT JA PÄÄOMA*41 artikla*

1. Osapuolet sitoutuvat sallimaan kaikki vapaasti vaihdettavassa valuutassa tämän sopimuksen määräysten mukaisesti suoritettavat yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan asukkaiden väliset maksut, jotka liittyvät tämän sopimuksen määräysten mukaiseen tavaroiden, palvelujen tai henkilöiden liikkuvuuteen.
2. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen varmistetaan maksutaseen pääomaa koskevien suoritusten osalta pääoman vapaa liikkuvuus sellaisten yhtiöiden suorissa investoinneissa, jotka on perustettu vastaanottavan maan lainsäädännön mukaisesti, ja investoinneissa, jotka on tehty II luvun määräysten mukaisesti, sekä näiden investointien ja niistä saatujen voittojen rahaksi muuttaminen ja kotiuttaminen.
3. Mitä 2 kohdassa määrätään, ei estä Azerbaidžanin tasavaltaa asettamasta rajoituksia Azerbaidžanin asukkaiden suorille ulkomaisille investoinneille. Kyseisiä rajoituksia ei sovelleta yhteisön yhtiöiden tytäryhtiöihin ja sivuliikkeisiin. Osapuolet sopivat neuvottelevansa rajoitusten voimassaolon jatkamisesta viiden vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta, ottaen huomioon kaikki rahaan, verotukseen ja rahoitukseen liittyvät seikat.
4. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen ei oteta käyttöön uusia valuuttarajoituksia, jotka koskevat yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan asukkaiden välisiä pääomanliikkeitä ja niihin liittyviä juoksevia maksuja, eikä olemassa olevia rajoituksia tiukenneta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 tai 6 kohdan määräysten soveltamista.
5. Osapuolet neuvottelevat keskenään helpottaakseen muiden kuin 2 kohdassa tarkoitettujen pääomamuotojen liikkuvuutta yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan välillä tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi.

▼B

6. Tämän artiklan määräysten mukaisesti ja kunnes Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) perustamissopimuksen VIII artiklassa tarkoitettu Azerbaidžanin valuutan täydellinen vaihdettavuus on toteutettu, Azerbaidžanin tasavalta voi poikkeuksellisissa olosuhteissa soveltaa lyhyen ajan ja keskipitkän ajan luottojen myöntämiseen ja saamiseen liittyviä valuuttarajoituksia, siltä osin kuin nämä rajoitukset on asetettu sille näiden luottojen myöntämiseksi ja sen asema IMF:ssä sallii ne. Azerbaidžanin tasavalta soveltaa näitä rajoituksia ketään syrjimättä. Niitä sovelletaan siten, että ne haittaavat mahdollisimman vähän tätä sopimusta. Azerbaidžanin tasavalta antaa yhteistyöneuvostolle viipymättä tiedon näiden toimenpiteiden käyttönotosta ja niihin liittyvistä muutoksista.

7. Jos yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan väliset pääomansiirrot poikkeuksellisissa olosuhteissa aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavia vaikeuksia valuuttakurssipolitiikan tai rahapolitiikan toteuttamiselle yhteisössä tai Azerbaidžanin tasavallassa, yhteisö tai Azerbaidžanin tasavalta voivat toteuttaa suojatoimenpiteitä yhteisön ja Azerbaidžanin välisen pääomien liikkuvuuden osalta enintään kuuden kuukauden ajan, jos mainitut toimenpiteet ovat ehdottomasti tarpeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdan soveltamista.

VI LUKU

HENKISEN, TEOLLISEN JA KAUPALLISEN OMAISUUDEN SUOJELU*42 artikla*

1. Azerbaidžanin tasavalta jatkaa tämän artiklan ja liitteen II määräysten mukaisesti henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvien oikeuksien suojelun parantamista varmistaakseen viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta yhteisön suojelun tasoon verrattavissa olevan suojelun tason, mukaan lukien tehokkaat keinot kyseisten oikeuksien täytäntöönpanon varmistamiseksi.

2. Azerbaidžanin tasavalta liittyy viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta sellaisiin liitteessä II olevassa 1 kohdassa tarkoitettuihin monenvälisiin yleissopimuksiin henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvien oikeuksien suojelusta, joiden osapuolia jäsenvaltiot ovat tai joita ne tosiasiallisesti soveltavat, näihin sopimuksiin sisältyvien asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

V OSASTO

YHTEISTYÖ LAINSÄÄDÄNNÖN ALALLA*43 artikla*

1. Osapuolet tunnustavat, että Azerbaidžanin tasavallan nykyisen ja tulevan lainsäädännön lähentäminen yhteisön lainsäädäntöön on tärkeä edellytys Azerbaidžanin tasavallan ja yhteisön taloudellisten yhteyksien vahvistamiselle. Azerbaidžanin tasavalta pyrkii varmistamaan, että sen lainsäädäntöä yhtenäistetään vähitellen yhteisön lainsäädäntöön.

▼B

2. Lainsäädäntöjen lähentäminen kattaa erityisesti seuraavat alueet: tullilainsäädäntö, yhtiöoikeus, pankkilainsäädäntö, yritysten kirjanpito ja verotus, henkinen omaisuus, työntekijöiden suojelu työpaikoilla, rahoituspalvelut, kilpailusäännöt, julkiset hankinnat, ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja elämän suojelu, ympäristö ja luonnonvarojen hyödyntämistä ja käyttöä koskeva lainsäädäntö, kuluttajansuoja, välillinen verotus, tekniset säännöt ja standardit, ydinvoima-alan lainsäädäntö sekä liikenne.

3. Yhteisö antaa Azerbaidžanin tasavallalle näiden toimenpiteiden toteuttamisessa tarvittavaa teknistä apua, johon voi sisältyä esimerkiksi:

- asiantuntijavaihto,
- tietojen toimittaminen varhaisessa vaiheessa, erityisesti oleellisen lainsäädännön osalta,
- seminaarien järjestäminen,
- koulutustoiminta,
- avunanto kyseisiä aloja koskevan yhteisön lainsäädännön kääntämisessä.

4. Osapuolet sopivat tarkastelevansa keinoja soveltaa niiden kilpailulainsäädäntöä yhteiseltä pohjalta sellaisissa tapauksissa, jotka koskevat niiden välistä kauppaa.

VI OSASTO

YHTEISTYÖ TALOUDEN ALALLA

44 artikla

1. Yhteisö ja Azerbaidžanin tasavalta ryhtyvät taloudelliseen yhteistyöhön tarkoituksenaan edistää talousuudistusta ja talouden elpymistä sekä kestävää kehitystä Azerbaidžanin tasavallassa. Tällä yhteistyöllä lujitetaan nykyisiä taloussuhteita molempien osapuolten etujen mukaisesti.

2. Menettelyt ja muut toimenpiteet suunnitellaan siten, että niillä edistetään taloudellisia ja yhteiskunnallisia uudistuksia sekä talous- ja kauppajärjestelmän rakennemuutosta Azerbaidžanin tasavallassa, ja ne noudattavat kestävä ja sopusointuisen yhteiskunnallisen kehityksen periaatetta; niihin sisältyvät täysimääräisesti myös ympäristöön liittyvät asiat.

3. Tämän vuoksi yhteistyössä keskitytään erityisesti taloudelliseen ja sosiaaliseen kehittämiseen, inhimillisten voimavarojen kehittämiseen, yritysten tukemiseen (mukaan lukien yksityistäminen, investoinnit ja rahoituspalvelujen kehittäminen), maatalouteen ja elintarvikkeisiin, energiaan, liikenteeseen, matkailuun, ympäristönsuojeluun, alueelliseen yhteistyöhön ja rahapolitiikkaan.

4. Erityistä huomiota kiinnitetään toimenpiteisiin, joilla voidaan edistää Azerbaidžanin tasavallassa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti Transkaukasian itsenäisten valtioiden välistä ja muiden naapurivaltioiden kanssa tapahtuvaa yhteistyötä kyseisen alueen sopusointuisen kehityksen edistämiseksi.

▼B

5. Yhteisö voi tarvittaessa antaa teknistä apua taloudellisen yhteistyön ja muiden tässä sopimuksessa määrättyjen yhteistyömuotojen tukeksi ottaen huomioon yhteisön neuvoston asiaa koskeva asetus, jota sovelletaan itsenäisille valtioille annettavaan tekniseen apuun, yhteisön Azerbaidžanin tasavallalle myöntämään tekniseen apuun liittyvän viiteohjelman painopistealueet sekä tämän avun vahvistetut yhteensovittamis- ja täytäntöönpanomenettelyt.

*45 artikla***Yhteistyö tavarakaupan ja palvelukaupan alalla**

Osapuolet toimivat yhteistyössä varmistaakseen, että Azerbaidžanin tasavallan kansainvälistä kauppaa käydään WTO:n sääntöjen mukaisesti.

Tähän yhteistyöhön sisältyy kaupan helpottamiseen suoraan liittyviä erityiskysymyksiä, kuten:

- kauppaa ja siihen liittyviä kysymyksiä, mukaan lukien maksut ja selvittelyjärjestelyt, koskevan politiikan muotoilu,
- näitä kysymyksiä koskevan lainsäädännön valmistelu,
- apu Azerbaidžanin tasavallan mahdollista WTO:hon liittymistä varten.

*46 artikla***Yhteistyö teollisuuden alalla**

1. Yhteistyön tarkoituksena on edistää erityisesti:

- molempien osapuolten taloudellisten toimijoiden välisten kaupallisten yhteyksien kehittämistä,
- yhteisön osallistumista Azerbaidžanin tasavallan pyrkimyksiin uudistaa sen teollisuuden rakenteet,
- hallinnon parantamista,
- asianmukaisten markkinapohjaisten kaupallisten sääntöjen ja käytäntöjen kehittämistä sekä taitotiedon siirtoa,
- ympäristönsuojelua.

2. Tämän artiklan määräykset eivät vaikuta yrityksiä koskevien yhteisön kilpailusääntöjen soveltamiseen.

*47 artikla***Rakennusala**

Osapuolet tekevät yhteistyötä rakennusosalalla.

Tämän yhteistyön tavoitteena on muun muassa Azerbaidžanin tasavallan rakennusalan nykyaikaistaminen ja sen rakenteen uudistaminen markkinatalouden periaatteiden mukaisesti ja ottaen huomioon terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät näkökohdat.

▼B*48 artikla***Investointien edistäminen ja turvaaminen**

1. Ottaen huomioon yhteisön ja jäsenvaltioiden toimivallan yhteistyön tavoitteena on luoda suotuisat olosuhteet kotimaisille ja ulkomaisille yksityisille investoinneille, erityisesti parempien investointien turvaamista koskevien edellytysten, pääomansiirtojen ja investointimahdollisuuksia koskevien tietojen vaihdon avulla.
2. Yhteistyön tavoitteena on erityisesti:
  - jäsenvaltioiden ja Azerbaidžanin tasavallan välisten investointien edistämistä ja turvaamista koskevien sopimusten tekeminen tarvittaessa,
  - jäsenvaltioiden ja Azerbaidžanin tasavallan välisten kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevien sopimusten tekeminen tarvittaessa,
  - suotuisten olosuhteiden luominen Azerbaidžanin talouteen tehtävien ulkomaisten investointien edistämiseksi,
  - vakaan ja riittävän liiketoimintaa koskevan lainsäädännön ja sitä koskevien edellytysten luominen sekä lakia, asetuksia ja hallinnollisia käytäntöjä koskevien tietojen vaihto investointien alalla,
  - investointimahdollisuuksia koskevien tietojen vaihto muun muassa kaupallisten messujen, näyttelyiden, myyntiviikkojen ja muiden tapahtumien yhteydessä.

*49 artikla***Julkiset hankinnat**

Osapuolet tekevät yhteistyötä kehittääkseen avoimet ja kilpailukykyiset edellytykset tavaroita ja palveluja koskevien sopimusten myöntämiseksi erityisesti tarjouspyynnöillä.

*50 artikla***Yhteistyö standardien ja vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla**

1. Osapuolten välisellä yhteistyöllä edistetään lähentymistä kansainvälisesti hyväksytyihin laatuun koskeviin arviointiperusteisiin, periaatteisiin ja suuntaviivoihin. Tarvittavat toimenpiteet helpottavat kehitystä kohti vaatimustenmukaisuuden arvioinnin vastavuoroista tunnustamista sekä Azerbaidžanin tuotteiden laadun parantamista.
2. Osapuolet pyrkivät tämän vuoksi tekemään yhteistyötä teknistä apua koskeissa hankkeissa, joilla:
  - edistetään asianmukaista yhteistyötä kyseisten alojen erityisjärjestöjen ja erityiselinten kanssa,
  - edistetään yhteisön teknisten määräysten käyttöä sekä eurooppalaisten standardien ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen soveltamista,
  - mahdollistetaan kokemusten ja teknisen tiedon jakaminen laadun valvonnan alalla.

▼B*51 artikla***Kaivostoiminta ja raaka-aineet**

1. Osapuolten tavoitteena on lisätä investointeja ja kauppaa kaivostoiminnan ja raaka-aineiden alalla.
2. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaville aloille:
  - kaivostoiminnan ja rautaa sisältämättömiin metalleihin liittyvien teollisuuden alojen tulevaisuudennäkymiä koskevien tietojen vaihto,
  - yhteistyötä koskevien oikeudellisten puitteiden luominen,
  - kauppaan liittyvät kysymykset,
  - ympäristön suojelua koskevan lainsäädännön hyväksyminen ja täytäntöönpano,
  - koulutus,
  - kaivostoiminnan turvallisuus.

*52 artikla***Yhteistyö tieteen ja teknologian alalla**

1. Osapuolet edistävät yhteistyötä siviilitarkoituksiin suunnatun tieteellisen tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen (TTK) alalla yhteisen edun mukaisesti sekä, ottaen huomioon voimavarojen saatavuuden, riittävää pääsyä osapuolten vastaaviin ohjelmiin, jollei henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvien oikeuksien tehokkaan suojelun asianmukaisesta tasosta muuta johdu.
2. Tieteen ja teknologian alan yhteistyöhön sisältyy:
  - tieteellisten ja teknisten tietojen vaihto,
  - yhteinen TTK-toiminta,
  - koulutustoiminta ja vaihto-ohjelmat osapuolten TTK-toiminnassa mukana olevien tiedemiesten, tutkijoiden ja teknikoiden liikkuvuuden edistämiseksi.

Jos tämä yhteistyö on sellaista, että siihen sisältyy koulutusta ja/tai harjoittelua, se olisi toteutettava 53 artiklan määräysten mukaisesti.

Osapuolet voivat yhteisestä sopimuksesta harjoittaa muita tieteen ja teknologian alan yhteistyömuotoja.

3. Tämän artiklan soveltamisalaan kuuluva yhteistyö pannaan täytäntöön sellaisten erityisjärjestelyjen mukaisesti, joista neuvotellaan ja päätetään kummankin osapuolen hyväksymien menettelyjen mukaisesti ja joilla vahvistetaan muun muassa asianmukaiset henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen liittyvät määräykset.

*53 artikla***Koulutus ja ammatillinen koulutus**

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä tavoitteenaan yleisen koulutustason ja ammatillisen pätevyyden parantaminen Azerbaidžanin tasavallassa sekä julkisella ja yksityisellä sektorilla.

▼B

2. Yhteistyössä keskitytään erityisesti seuraaviin alueisiin:
- Azerbaidžanin tasavallan korkeakoulutason koulutusjärjestelmien nykyaikaistaminen, mukaan lukien korkeakoulutasoisten koulutuslaitosten todistusjärjestelmät ja korkeakoulujen tutkintotodistusten luokittelu,
  - julkisen ja yksityisen sektorin johtajien ja valtion virkamiesten koulutus erikseen määriteltävillä ensisijaisen tärkeillä alueilla,
  - oppilaitosten sekä oppilaitosten ja yhtiöiden välinen yhteistyö,
  - opettajien, tutkinnon suorittaneiden, hallintohenkilöstön, nuorten tiedemiesten ja tutkijoiden sekä nuorison liikkuvuus,
  - eurooppapintojen edistäminen sopivissa oppilaitoksissa,
  - yhteisön kielten opetus,
  - konferenssitulkkien jatkokoulutus,
  - toimittajien koulutus,
  - kouluttajien koulutus,
  - opetusmenetelmien vaihto, jolla edistetään nykyaikaisten opetusohjelmien ja teknisten opetusmenetelmien käyttöä.
3. Osapuolen mahdollista osallistumista toisen osapuolen vastaaviin opetus- ja koulutusalan ohjelmiin voidaan harkita osapuolten menettelyjen mukaisesti, ja tarvittaessa luodaan institutionaaliset puitteet ja laaditaan yhteistyösuunnitelmat, joiden perustana on Azerbaidžanin tasavallan osallistuminen yhteisön TEMPUS-ohjelmaan.

*54 artikla***Maatalous ja maatalousteollisuus**

Yhteistyön tarkoituksena tällä alalla on maatalousuudistuksen toteuttaminen, maatalouden, maatalousteollisuuden ja palvelualueiden nykyaikaistaminen, yksityistäminen ja rakennemuutos Azerbaidžanin tasavallassa, kotimaisten ja ulkomaisten markkinoiden kehittäminen Azerbaidžanin tuotteille edellytyksin, että varmistetaan ympäristönsuojelu ja otetaan huomioon tarve turvata paremmin elintarvikkeiden saanti sekä maatalouteen liittyvän liiketoiminnan kehitys ja maataloustuotteiden valmistus ja jakelu. Osapuolten tavoitteena on myös Azerbaidžanin standardien asteittainen lähentäminen yhteisön teknisiin määräyksiin, jotka koskevat maatalouden peruselintarvikkeita ja jalostettuja elintarvikkeita, mukaan lukien terveyttä ja kasvien terveyttä koskevat säännöt.

*55 artikla***Energia**

1. Osapuolet toimivat yhteistyössä markkinatalouden ja Euroopan energiaperuskirjan periaatteita noudattaen, ottaen huomioon energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjan energiatehokkuudesta ja siihen liittyvistä ympäristönäkökohdista Euroopan energiamarkkinoiden yhdentyessä asteittain.

▼ B

2. Yhteistyöhön sisältyy muun muassa seuraavat alueet:
- energiapolitiikan muotoilu ja kehitys,
  - energia-alan hallinnon ja sääntelyn kehittäminen markkinatalouteen sopivaksi,
  - energian jakelun parantaminen, mukaan lukien jakelun turvaaminen, taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti,
  - energiansäästön ja energiatehokkuuden edistäminen sekä energiatehokkuutta ja siihen liittyviä ympäristönäkökohtia koskevan pöytäkirjan täytäntöönpano,
  - energiainfrastruktuurin nykyaikaistaminen,
  - jakelua ja käyttöä koskevien energiateknologioiden parantaminen eri energiamuotojen osalta,
  - energia-alan johdon koulutus ja tekninen koulutus,
  - energia-aineiden ja -tuotteiden kuljetus ja kauttakuljetus,
  - institutionaalisten, oikeudellisten, verotukseen liittyvien ja muiden sellaisten edellytysten käyttöön ottaminen, jotka ovat tarpeen lisääntyneen energia-alan kaupan ja investointien kannustamiseksi,
  - vesivoiman ja muiden uudistuvien energialähteiden kehittäminen.
3. Osapuolet vaihtavat keskenään energia-alan investointihankkeita koskevia oleellisia tietoja, erityisesti öljy- ja kaasuputkien tai muiden energia-alan tuotteiden kuljetusmuotojen rakentamisen ja kunnostamisen osalta. Ne tekevät yhteistyötä pannakseen mahdollisimman tehokkaasti täytäntöön IV osaston ja 48 artiklan määräykset energia-alan investointien osalta.

*56 artikla***Ympäristö**

1. Osapuolet kehittävät ja lujittavat ympäristön ja ihmisten terveyden suojelua koskevaa yhteistyötään ottaen huomioon Euroopan energiaperuskirjan, vuoden 1993 Luzernin kokouksen julistuksen, energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 19 artiklan sekä energiatehokkuutta ja siihen liittyviä ympäristönäkökohtia koskevan energiaperuskirjan pöytäkirjan.
2. Yhteistyön tavoitteena on ympäristön tuhoutumisen torjunta, ja siihen sisältyy erityisesti:
- pilaantumisen tason tehokas valvonta ja ympäristön arviointi; ympäristön tilaa koskeva tietojärjestelmä,
  - paikallisen, alueellisen ja valtioiden rajat ylittävän ilman ja veden pilaantumisen torjunta,
  - luonnontilan palauttaminen,

▼ B

- kestävä, tehokas ja ympäristöä säästävä energian tuotanto ja käyttö,
  - teollisuuslaitosten turvallisuus ympäristön osalta,
  - kemiallisten aineiden luokitus ja turvallinen käsittely,
  - veden laatu,
  - jätteiden vähentäminen, kierrätys ja turvallinen jätehuolto, Baselin yleissopimuksen täytäntöönpano,
  - maatalouden, maaperän eroosion ja kemiallisen saastumisen ympäristövaikutukset,
  - metsien suojeleminen ja uudistaminen,
  - biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen, suojelualueet ja biologisten voimavarojen kestävä käyttö ja hallinta,
  - maan käytön suunnittelu, mukaan lukien rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu,
  - taloudellisten ja verotuksellisten keinojen käyttäminen,
  - maailmanlaajuiset ilmastonmuutokset,
  - ympäristökasvatus ja ympäristötietoisuus,
  - tekninen apu, joka koskee radioaktiivisesti saastuneiden alueiden puhdistamista ja joka on tarkoitettu saastumisen aiheuttamien terveydellisten ja yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemiseksi,
  - hankkeiden valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista tehdyn Espoon yleissopimuksen täytäntöönpano.
3. Yhteistyö toteutetaan erityisesti seuraavilla tavoilla:
- suunnitelmien kehittäminen suuronnettomuuksien ja muiden hätätilanteiden varalle,
  - tietojen ja asiantuntijoiden vaihto, mukaan lukien puhtaan teknologian siirtoon ja bioteknologian turvalliseen ja ympäristöystävälliseen käyttöön liittyvät tiedot ja näitä asioita käsittelevät asiantuntijat,
  - yhteinen tutkimustoiminta,
  - lainsäädännön kehittäminen yhteisön määräyksiä vastaavaksi,
  - ympäristökoulutus ja toimielinten vahvistaminen,
  - yhteistyö alueellisella tasolla, mukaan lukien yhteistyö Euroopan ympäristökeskuksessa, sekä kansainvälisellä tasolla,
  - strategioiden kehittäminen, erityisesti maailmanlaajuisten ja ilmastoon liittyvien kysymysten osalta sekä kestävä kehityksen saavuttamiseksi,
  - ympäristövaikutuksia koskevat tutkimukset,
  - ympäristön seuranta.

▼B*57 artikla***Liikenne**

Osapuolet kehittävät ja lujittavat yhteistyötään liikenteen alalla.

Tämän yhteistyön tavoitteena on muun muassa Azerbaidžanin tasavallan liikennejärjestelmien ja -verkkojen rakenteiden uudistaminen ja nykyaikaistaminen sekä tarvittaessa kuljetusjärjestelmien yhteensopivuuden varmistaminen kokonaisvaltaisemman liikennejärjestelmän aikaansaamiseksi. Huomiota kiinnitetään erityisesti perinteisiin yhteyksiin Transkaukasian maiden välillä ja muiden naapurivaltioiden kanssa.

Yhteistyöhön sisältyy muun muassa:

- tieliikenteen, rautateiden, satamien ja lentoasemien hallinnon ja toiminnan nykyaikaistaminen,
- rautateiden, sisävesiväylien, maanteiden, satamien, lentoasemien ja lentoliikenteen infrastruktuurien nykyaikaistaminen ja kehittäminen, mukaan lukien yhteisen edun mukaisten pääteiden ja Euroopan laajuisten reittien nykyaikaistaminen edellä mainittujen ja erityisesti TRACECA-hankeeseen liittyvien liikennemuotojen osalta sekä koulutus edellä mainituilla aloilla,
- yhdistettyjen kuljetusten edistäminen ja kehittäminen,
- yhteisten tutkimus- ja kehitysohjelmien edistäminen,
- lainsäädännöllisten ja institutionaalisten puitteiden valmistelu politiikkojen kehittämistä ja täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien liikennealan yksityistäminen.

*58 artikla***Postipalvelut ja televiestintä**

Osapuolet laajentavat ja lujittavat toimivaltansa rajoissa yhteistyötään seuraavilla aloilla:

- politiikkojen ja suuntaviivojen vahvistaminen televiestintäalan ja postipalvelujen kehittämiseksi,
- tariffipolitiikan ja kaupan pitämisen periaatteiden kehittäminen televiestinnän ja postipalvelujen osalta,
- teknologian ja taitotiedon siirto, mukaan lukien Euroopan tekniset standardit ja todistusjärjestelmät,
- televiestintää ja postipalveluja koskevien hankkeiden kehittämisen sekä investoinnin kannustaminen,
- televiestintä- ja postipalvelujen tarjonnan tehokkuuden ja laadun parantaminen muun muassa vapauttamalla alasektorien toiminta,
- televiestinnän pitkälle kehittynyt soveltaminen, erityisesti varojen elektronisen siirron alalla,

▼B

- televiestintäverkkojen hallinto ja mahdollisimman tehokas käyttö,
- televiestintä- ja postipalvelujen tarjontaa sekä radiotaajuuksien käyttöä koskeva asianmukainen lainsäädäntö,
- televiestinnän ja postipalvelujen alan koulutus markkinoiden edellytysten mukaista toimintaa varten.

*59 artikla***Rahoituspalvelut**

Yhteistyön tarkoituksena on erityisesti helpottaa Azerbaidžanin tasavallan osallistumista maailmanlaajuisesti hyväksytyihin vastavuoroisiin maksujärjestelmiin. Teknisessä avussa keskitytään:

- nykyaikaisen yksityisen ja erityisesti kaupallisen pankki- ja rahoituspalvelujärjestelmän kehittämiseen, yhteisten luottovaramarkkinoiden kehittämiseen ja Azerbaidžanin tasavallan osallistumiseen maailmanlaajuisesti hyväksytyihin vastavuoroisiin maksujärjestelmiin,
- verotusjärjestelmän ja siihen liittyvien toimielinten kehittämiseen Azerbaidžanin tasavallassa, kokemusten vaihtoon ja henkilökunnan koulutukseen,
- vakuutuspalvelujen kehittämiseen, joka muun muassa loisi suotuisat olosuhteet yhteisön yhtiöiden osallistumiselle vakuutusalan yhteisyritysten perustamiseen Azerbaidžanin tasavallassa, sekä vientiluotovakuutusten kehittämiseen.

Tällä yhteistyöllä edistetään erityisesti Azerbaidžanin tasavallan ja jäsenvaltioiden suhteiden kehittämistä rahoituspalvelujen alalla.

*60 artikla***Yritysten rakenneuudistus ja yksityistäminen**

Osapuolet tunnustavat yksityistämisen tärkeyden kestäväälle talouden elvyttämiselle ja sopivat tekevänsä yhteistyötä tarvittavien institutionaalisten ja oikeudellisten rakenteiden ja menetelmien kehittämiseksi. Tämän vuoksi annetaan teknistä apua Azerbaidžanin parlamentin hyväksymän yksityistämishojelman toteuttamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään yksityistämisprosessin järjestelmällisyyteen ja avoimuuteen.

Tekninen apu keskitetään muun muassa seuraaviin tavoitteisiin:

- sellaisen Azerbaidžanin hallituksen sisäisen institutionaalisen perustan kehittäminen, joka voi määritellä yksityistämisprosessin ja johtaa sitä,
- yrityksiä koskevan tietokannan luominen,
- yritysten muuttaminen osakeyhtiöiksi,
- laajan, kuponkijärjestelmään perustuvan yksityistämijärjestelmän kehittäminen, jonka tavoitteena on omistuksen siirtäminen väestölle,

▼ B

- osakeomistusten rekisteröintijärjestelmän kehittäminen,
- sellaisen järjestelmän kehittäminen, jonka yhteydessä laajaan yksityistämisyjärjestelmään soveltumattomat yritykset myydään tarjouskilpailulla,
- sellaisten yritysten rakenneuudistus, joita ei vielä voi yksityistää,
- yksityisyrittäjyyden kehittäminen, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten alalla.

Tämän yhteistyön tavoitteena on myös myötävaikuttaa Azerbaidžanin talouden elvyttämiseen, ulkomaisten investointien edistämiseen sekä Azerbaidžanin ja jäsenvaltioiden suhteiden kehittämiseen.

*61 artikla***Alueiden kehittäminen**

1. Osapuolet lujittavat yhteistyötään alueellisen kehityksen alalla ja maan käytön suunnittelussa.
2. Tätä varten ne edistävät yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisien välistä tietojenvaihtoa aluepolitiikasta ja maan käytön suunnittelusta sekä aluepolitiikkojen muotoilun menetelmistä kiinnittäen erityistä huomiota epäsuotuisten alueiden kehittämiseen.

Ne edistävät myös suoria yhteyksiä kyseisten viranomaisten sekä sellaisten alueellisten ja julkisten järjestöjen välillä, jotka vastaavat aluesuunnittelusta, tarkoituksena muun muassa alueellisen kehityksen edistämismenetelmiä ja -keinoja koskevien tietojen vaihto.

*62 artikla***Sosiaalialan yhteistyö**

1. Osapuolet kehittävät yhteistyötään terveyden ja turvallisuuden aloilla parantaakseen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelun tasoa.

Yhteistyöhön sisältyy erityisesti:

- koulutus ja ammatillinen koulutus terveyteen ja turvallisuuteen liitetyissä kysymyksissä ja erityisesti aloilla, joilla riskit ovat suuret,
- ennalta ehkäisevien toimenpiteiden kehittäminen ja edistäminen ammattitautien ja muiden ammatista aiheutuvien terveyshaittojen torjumiseksi,
- suuronnettomuuksien ehkäiseminen ja myrkyllisten kemikaalien käsittely,
- työympäristöön sekä työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen liittyvän tietopohjan kehittämistä koskeva tutkimus.

▼ B

2. Työllisyyden osalta yhteistyöhön sisältyy erityisesti tekninen apu, jota annetaan seuraaviin tarkoituksiin:

- työmarkkinoiden mahdollisimman tehokas käyttö,
- työnhaku- ja neuvontapalvelujen nykyaikaistaminen,
- rakenneuudistusohjelmien suunnittelu ja hallinto,
- työllisyyden kehittämisen edistäminen paikallisella tasolla,
- tietojenvaihto joustavaa työllistämistä koskevista ohjelmista, mukaan lukien itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrittäjyyden kannustamiseen tarkoitettut ohjelmat.

3. Osapuolet kiinnittävät erityistä huomiota sosiaaliturvaa koskevaan yhteistyöhön, johon muun muassa sisältyy yhteistyö Azerbaidžanin tasavallan sosiaaliturvauudistusten suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.

Näiden uudistusten tarkoituksena on kehittää Azerbaidžanin tasavallassa markkinatalouksille ominaisia turvamenetelmiä, ja ne kattavat kaikki sosiaaliturvan alat.

*63 artikla***Matkailu**

Osapuolet lisäävät ja kehittävät yhteistyötään, johon sisältyy erityisesti:

- matkailuelinkeinon edistäminen,
- tiedonkulun parantaminen,
- tietotaidon siirtäminen,
- yhteisiä toimia koskevien mahdollisuuksien tutkiminen,
- virallisten matkailusta vastaavien elinten välinen yhteistyö,
- matkailun kehittämistä koskeva koulutus.

*64 artikla***Pienet ja keski-suuret yritykset**

1. Osapuolten tavoitteena on kehittää ja vahvistaa pieniä ja keski-suuria yrityksiä ja niiden yhteenliittymiä sekä yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan pienten ja keski-suurten yritysten välistä yhteistyötä.

2. Yhteistyöhön sisältyy tekninen apu erityisesti seuraavilla aloilla:

- pk-yrityksiä koskevan lainsäädännön kehittäminen,
- asianmukaisen infrastruktuurin kehittäminen (toimisto pk-yritysten tukemista varten, viestintä, apu pk-yrityksille tarkoitettun rahaston perustamisessa),

▼ B

- teknologiakeskusten kehittäminen,
- kaupan pitämistä, kirjanpitoa ja tuotteiden laadunvalvontaa koskeva koulutus.

*65 artikla***Tiedotus ja viestintä**

Osapuolet tukevat tietojenkäsittelyn nykyaikaisten menetelmien kehittämistä, mukaan lukien tiedotusvälineet, ja kannustavat tehokasta ja vastavuoroista tietojenvaihtoa. Etusijalle asetetaan ohjelmat, joiden tavoitteena on välittää suurelle yleisölle perustietoa yhteisöstä ja Azerbaidžanin tasavallasta, mukaan lukien, jos mahdollista, pääsy tietokantoihin, noudattaen täysimääräisesti henkiseen omaisuuteen kuuluvia oikeuksia.

*66 artikla***Kuluttajansuoja**

Osapuolet aloittavat tiiviin yhteistyön kuluttajansuojajärjestelmiensä yhteensovittamiseksi. Tähän yhteistyöhön voi sisältyä lainsäädäntötyötä ja institutionaalista uudistusta koskevien tietojen vaihto, pysyvien järjestelmien perustaminen vaarallisia tuotteita koskevien tietojen vastavuoroiseksi vaihtamiseksi, kuluttajille annetun tiedon parantaminen erityisesti hintojen, tuotteiden ominaisuuksien ja tarjottujen palvelujen osalta, kuluttajien etujen edustajien välisen tietojenvaihdon kehittäminen sekä kuluttajansuojapolitiikkojen yhteensovittamisen lisääminen ja seminaarien ja koulutusjaksojen järjestäminen.

*67 artikla***Tulli**

1. Yhteistyön tarkoituksena on varmistaa, että kaikkia suunniteltuja kauppaa ja hyvään kauppatapaaan liittyviä määräyksiä noudatetaan, sekä saattaa päätökseen Azerbaidžanin tasavallan tullijärjestelmän lähentäminen yhteisön tullijärjestelmään.

2. Yhteistyöhön sisältyy erityisesti:

- tietojenvaihto,
- työskentelymenetelmien parantaminen,
- yhdistetyn nimikkeistön ja yhtenäisen hallinnollisen asiakirjan käyttöönotto,
- yhteyden luominen yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan passitusjärjestelmien välille,
- tavaraliikenteeseen liittyvien tarkastusten ja muodollisuuksien yksinkertaistaminen,
- nykyaikaisten tullin tietojärjestelmien käyttöönoton tukeminen,
- seminaarien ja koulutusjaksojen järjestäminen.

Teknistä apua annetaan tarvittaessa.

▼B

3. Osapuolten hallintoviranomaisten tulliasioita koskevan keskinäisen avun antamisessa noudatetaan tämän sopimuksen liitteessä olevan pöytäkirjan määräyksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä sopimuksessa ja erityisesti sen 72 ja 74 artiklassa tarkoitettua laajempaa yhteistyötä.

*68 artikla***Tilastoalan yhteistyö**

Tämän alan yhteistyön tarkoituksena on sellaisen tehokkaan tilastojärjestelmän kehittäminen, jonka avulla saadaan talousuudistusprosessin tukemiseen ja seurantaan tarvittavat sekä yksityisen yritystoiminnan kehittämistä Azerbaidžanin tasavallassa edistävät luotettavat tilastot. Kyseisen yhteistyön yhteydessä käsitellään myös luottamuksellisten tietojen suojelua.

Osapuolet toimivat yhteistyössä erityisesti seuraavilla aloilla:

- Azerbaidžanin tilastojärjestelmän mukauttaminen kansainvälisiin menetelmiin, standardeihin ja luokituksiin,
- tilastotietojen vaihto,
- tarvittavien makro- ja mikrotaloudellisten tietojen toimittaminen talousuudistuksen toteuttamista ja ohjaamista varten.

Yhteisö edistää tämän tavoitteen saavuttamista antamalla Azerbaidžanin tasavallalle teknistä apua.

*69 artikla***Talous**

Osapuolet helpottavat talousuudistusprosessia ja talouspolitiikkojen yhteensovittamista yhteistyöllä, jonka tarkoituksena on parantaa niiden talouksien peruseriaatteiden ymmärtämistä sekä talouspolitiikan suunnittelua ja toteuttamista markkinataloudessa. Osapuolet vaihtavat tätä varten makrotaloudellisiin tuloksiin ja tulevaisuuden näkyymiin liittyviä tietoja.

Yhteisö antaa teknistä apua:

- auttaakseen Azerbaidžanin tasavaltaa talousuudistuksen toteuttamisessa antamalla asiantuntija-apua ja teknistä apua,
- edistääkseen taloustieteilijöiden välistä yhteistyötä taitotiedon siirron edistämiseksi talouspolitiikan suunnittelua varten, sekä tähän politiikkaan liittyvien tutkimustulosten laajan levittämisen varmistamiseksi.

*70 artikla***Rahapolitiikka**

Azerbaidžanin tasavallan pyynnöstä yhteisö antaa teknistä apua, jolla on tarkoitus tukea Azerbaidžanin tasavaltaa sen pyrkiessä lujittamaan rahajärjestelmäänsä ja saamaan aikaan rahayksikkönsä täyden vaihdettavuuden.

▼B

Tähän sisältyy tekninen apu Azerbaidžanin tasavallan raha- ja luottopoliittikan suunnitteluun ja soveltamiseen täydessä yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa, henkilökunnan kouluttamiseen ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen, arvopaperipörssi mukaan lukien. Tähän sisältyy myös epävirallinen näkemysten vaihto Euroopan valuuttajärjestelmän periaatteista ja toiminnasta sekä rahoitusmarkkinoita ja pääomansiirtoja koskevista yhteisön säädöksistä.

VII OSASTO

**YHTEISTYÖ DEMOKRATIAAN JA IHMISOIKEUKSIIN
LIITTYVISSÄ KYSYMYKSISSÄ***71 artikla*

Osapuolet tekevät yhteistyötä kaikissa demokraattisten instituutioiden perustamista tai lujittamista koskevissa kysymyksissä, mukaan lukien oikeusvaltion lujittamisen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojelemisen kannalta olennaiset asiat kansainvälisen oikeuden ja ETYJ:n periaatteiden mukaisesti.

Tämä yhteistyö toteutetaan sellaisten teknisen avun ohjelmien kautta, joiden tavoitteena on muun muassa auttaa asianomaisen lainsäädännön laatimisessa ja täytäntöönpanemisessa, oikeuslaitoksen toiminnassa, oikeusasioihin liittyvissä valtion tehtävissä ja vaalijärjestelmän toiminnassa. Tarvittaessa ohjelmiin voi sisältyä koulutus. Osapuolet edistävät kansallisten ja alueellisten viranomaisten, oikeusviranomaisten, parlamentin jäsenten ja valtioista riippumattomien järjestöjen välisiä yhteydenottoja ja vaihtoja.

VIII OSASTO

**YHTEISTYÖ LAINVASTAISEN TOIMINNAN TORJUNNASSA
SEKÄ LAITTOMAN MAAHANMUUTON TORJUNNASSA JA
VALVONNASSA***72 artikla*

Osapuolet aloittavat yhteistyön seuraavanlaisen lainvastaisen toiminnan ehkäisemiseksi:

- talouteen liittyvä lainvastainen toiminta, mukaan lukien lahjonta,
- tavaroiden laitton kauppa, mukaan lukien teollisuusjätteet,
- väärentäminen.

Yhteistyö edellä mainituilla aloilla perustuu neuvotteluihin ja läheiseen yhteistoimintaan. Teknistä ja taloudellista apua annetaan muun muassa seuraavilla aloilla:

- laittoman toiminnan torjuntaa koskevan kansallisen lainsäädännön laatiminen,
- tietokeskusten perustaminen,

▼B

- laittoman toiminnan torjunnan alalla toimivien elinten tehokkuuden lisääminen,
- henkilökunnan koulutus ja tutkimusinfrastruktuurien kehittäminen,
- laittoman toiminnan torjumiseksi tarkoitettujen molemminpuolisesti hyväksyttävien toimenpiteiden suunnittelu.

*73 artikla***Rahanpesu**

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä tarpeesta pyrkiä yhteistyössä estämään niiden rahoitusjärjestelmien käyttö rikosten avulla yleensä ja erityisesti huumausainerikosten avulla saatujen varojen rikollisen alkuperän häivyttämiseen.

2. Tämän alan yhteistyöhön sisältyy erityisesti hallinnollinen ja tekninen apu, jonka tarkoituksena on laatia rahanpesun estämiseksi asianmukaisia sääntöjä, jotka vastaavat samaa asiaa koskevia yhteisön ja kyseisen alan kansainvälisten toimielinten, mukaan lukien rahoitusalan rahanpesutyöryhmä (FATF), sääntöjä.

*74 artikla***Huumausaineet**

Osapuolet toimivat yhteistyössä toimivaltansa rajoissa parantaakseen huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman valmistuksen, tarjonnan ja kaupan, mukaan lukien huumausaineiden kemiallisten esiasteiden laittomiin tarkoituksiin kulkeutuminen, estämiseksi tarkoitettujen politiikkojen ja toimenpiteiden toimivuutta ja tehokkuutta sekä edistääkseen huumausaineiden kysynnän ehkäisemistä ja vähentämistä. Tämän alan yhteistyö perustuu neuvotteluihin ja osapuolten väliseen tiiviiseen yhteistyöhön tavoitteiden ja toimenpiteiden yhteensovittamiseen huumausaineisiin liittyvillä eri aloilla.

*75 artikla***Laiton maahanmuutto**

1. Jäsenvaltiot ja Azerbaidžanin tasavalta sopivat tekevänsä yhteistyötä laittoman maahanmuuton estämiseksi ja valvomiseksi. Tätä varten:

- Azerbaidžanin tasavalta sitoutuu ottamaan takaisin kaikki jonkin jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa jäsenvaltion pyynnöstä ja ilman muita muodollisuuksia, ja
- jäsenvaltiot sitoutuvat ottamaan takaisin kaikki Azerbaidžanin tasavallan alueella laittomasti oleskelevat, yhteisöä varten tehdyssä määritelmässä tarkoitettut kansalaisensa, tämän pyynnöstä ja ilman muita muodollisuuksia.

Jäsenvaltiot ja Azerbaidžanin tasavalta antavat kansalaisilleen asianmukaiset henkilöllisyysasiakirjat tätä tarkoitusta varten.

▼B

2. Azerbaidžanin tasavalta sitoutuu tekemään sitä pyytävien jäsenvaltioiden kanssa kahdenvälisiä sopimuksia, joissa määrätään takaisinottoa koskevista erityisistä velvoitteista, mukaan lukien velvoite ottaa takaisin muiden maiden kansalaiset ja kansalaisuutta vailla olevat henkilöt, jotka ovat saapuneet jäsenvaltion alueelle Azerbaidžanin tasavallasta tai jotka ovat saapuneet Azerbaidžanin tasavallan alueelle jäsenvaltiosta.

3. Yhteistyöneuvosto tarkastelee muita mahdollisia yhteisiä toimia laittoman maahanmuuton estämiseksi ja valvomiseksi.

IX OSASTO

YHTEISTYÖ KULTTUURIN ALALLA

76 artikla

Osapuolet sitoutuvat edistämään ja helpottamaan yhteistyötä kulttuurin alalla. Yhteistyön kohteena voi olla yhteisön taikka yhden tai useamman jäsenvaltion kulttuurin alan yhteistyöohjelma, ja muita yhteisen edun mukaisia toimia voidaan kehittää.

Tähän yhteistyöhön voi sisältyä:

- tietojen ja kokemusten vaihto muistomerkkien ja historiallisten paikkojen suojelun ja ylläpidon alalla (rakennustaiteellinen perintö),
- laitosten, taiteilijoiden ja muiden taiteen alalla toimivien henkilöiden väliset kulttuurivaihdot.

X OSASTO

RAHOITUSYHTEISTYÖ TEKNISEN AVUN ALALLA

77 artikla

Tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja 78, 79 ja 80 artiklan määräysten mukaisesti Azerbaidžanin tasavalta saa tilapäistä rahoitustukea yhteisöltä avustuksina myönnettävänä teknisenä avunantona. Tämän tuen tarkoituksena on nopeuttaa Azerbaidžanin tasavallan talouden muutosta.

78 artikla

Rahoitustukea annetaan Tacis-ohjelman yhteydessä Euroopan unionin neuvoston asianomaisen asetuksen mukaisesti.

79 artikla

Yhteisön rahoitustuen tavoitteet ja alueet määritellään viiteohjelmassa, josta ilmenee molempien osapuolten välillä sovittavat ensisijaiset tavoitteet ottaen huomioon Azerbaidžanin tasavallan tarpeet, kunkin alan vastaanottokyky ja uudistusprosessissa tapahtunut edistyminen. Osapuolet antavat asiasta tiedon yhteistyöneuvostolle.

▼B*80 artikla*

Jotta käytettävissä olevia varoja käytettäisiin mahdollisimman tehokkaasti, osapuolet varmistavat, että yhteisön tekninen apu yhteensoviteetaan muista lähteistä, esimerkiksi jäsenvaltioista, muista maista ja kansainvälisiltä järjestöiltä, kuten Kansainväliseltä jälleenrakennus- ja kehityspankilta sekä Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankilta, tulevan avun kanssa.

XI OSASTO

**INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET, YLEISET
MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET***81 artikla*

Perustetaan yhteistyöneuvosto, joka valvoo tämän sopimuksen täytäntöönpanoa. Yhteistyöneuvosto kokoontuu ministeritasolla kerran vuodessa. Se tarkastelee kaikkia tähän sopimukseen liittyviä tärkeitä kysymyksiä sekä kaikkia muita kahdenvälisiä tai kansainvälisiä osapuolten yhteisen edun mukaisia kysymyksiä tämän sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Yhteistyöneuvosto voi myös antaa asianmukaisia suosituksia molempien osapuolten yhteisellä suostumuksella.

82 artikla

1. Yhteistyöneuvosto muodostuu Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä Azerbaidžanin tasavallan hallituksen jäsenistä.
2. Yhteistyöneuvosto vahvistaa oman työjärjestyksensä.
3. Yhteistyöneuvoston puheenjohtajana toimii vuorotellen yhteisön edustaja ja Azerbaidžanin tasavallan hallituksen jäsen.

83 artikla

1. Yhteistyöneuvostoa avustaa sen tehtävissä yhteistyökomitea, joka muodostuu Euroopan unionin neuvoston jäsenten edustajista ja Euroopan yhteisöjen komission jäsenistä sekä Azerbaidžanin tasavallan hallituksen edustajista tavallisesti korkeiden virkamiesten tasolla. Yhteistyökomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen yhteisö ja Azerbaidžanin tasavalta.

Yhteistyöneuvosto määrittää työjärjestyksessään yhteistyökomitean tehtävät, joihin sisältyy yhteistyöneuvoston kokousten valmistelu, ja kyseisen komitean toimintatavan.

2. Yhteistyöneuvosto voi siirtää osan toimivaltaansa yhteistyökomitealle, jotka huolehtii jatkuvuudesta yhteistyöneuvoston kokousten välillä.

▼B*84 artikla*

Yhteistyöneuvosto voi päättää perustaa sellaisia erityisiä komiteoita tai elimiä, joka voivat avustaa sitä sen tehtävissä, ja määrittää näiden komiteoiden ja elinten kokoonpanon, tehtävät ja työskentelytavat.

85 artikla

Tutkiessaan mitä tahansa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa kysymystä, joka liittyy johonkin GATT/WTO-sopimuksen artiklaan viittaavaan määräykseen, yhteistyöneuvosto ottaa huomioon mahdollisimman suuressa määrin tulkinnan, jonka GATT/WTO-sopimuksen jäsenet yleensä antavat kyseiselle GATT/WTO-sopimuksen artiklalle.

86 artikla

Perustetaan parlamentaarinen yhteistyökomitea. Siinä kokoontuvat Azerbaidžanin tasavallan parlamentin ja Euroopan parlamentin jäsenet mielipiteiden vaihtoa varten. Tämä komitea kokoontuu itse määräämnsä säännöllisin väliajoin.

87 artikla

1. Parlamentaarinen yhteistyökomitea muodostuu Euroopan parlamentin ja Azerbaidžanin parlamentin jäsenistä.
2. Parlamentaarinen yhteistyökomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.
3. Parlamentaarisen yhteistyökomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen Euroopan parlamentti ja Azerbaidžanin parlamentti parlamentaarisen yhteistyökomitean työjärjestyksen määräysten mukaisesti.

88 artikla

Parlamentaarinen yhteistyökomitea voi pyytää yhteistyöneuvostoa toimittamaan sille tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä asiaankuuluvia tietoja.

Parlamentaariselle yhteistyökomitealle annetaan tiedoksi yhteistyöneuvoston suositukset.

Parlamentaarinen yhteistyökomitea voi antaa suosituksia yhteistyöneuvostolle.

89 artikla

1. Kumpikin osapuoli sitoutuu varmistamaan tämän sopimuksen soveltamisalan yhteydessä, että toisen osapuolen luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat esittää asiansa osapuolten toimivaltaisille tuomioistuimille ja hallinnollisille elimille ilman syrjintää sen omiin kansalaisiin verrattuna puolustaakseen henkilökohtaisia oikeuksiaan ja omaisuuteensa liittyviä oikeuksia, mukaan lukien henkiseen, teolliseen ja kaupalliseen omaisuuteen kuuluvat oikeudet.

▼ B

2. Toimivaltansa rajoissa osapuolet:
- edistävät välimiesmenettelyn käyttöönottamista sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, jotka aiheutuvat yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan taloudellisten toimijoiden kauppaan ja yhteistyöhön liittyvistä liiketoimista,
  - sopivat, että kun riita jätetään välimiesmenettelyllä ratkaistavaksi, riidan osapuolet voivat valita mitä tahansa kansalaisuutta olevan oman välimiehensä ja että puheenjohtajana toimiva kolmas välimies tai ainoa välimies voi olla kolmannen maan kansalainen, lukuun ottamatta tapauksia, joissa osapuolten valitseman välimieskeskuksen säännöissä määrätään toisin,
  - suosittelevat taloudellisille toimijoilleen niiden sopimuksiin sovelletavan lain yksimielistä valitsemista,
  - edistävät Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan (Uncitral) laatimien välimiessääntöjen noudattamista ja ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta New Yorkissa 10 päivänä kesäkuuta 1958 tehdyn yleis-sopimuksen allekirjoittajavaltioiden välimieskeskusten palvelujen käyttöä.

90 artikla

Tämän sopimuksen määräykset eivät estä osapuolta toteuttamasta toimenpiteitä:

- a) joita se pitää tarpeellisina keskeisten turvallisuusetujensa vastaisten tietojen julkistamisen estämiseksi;
- b) jotka koskevat aseiden, ammusten tai sotatarvikkeiden tuotantoa tai kauppaa taikka puolustustarkoitukseen välttämätöntä tutkimusta, kehitystyötä tai tuotantoa, jos nämä toimenpiteet eivät heikennä sellaisten tuotteiden kilpailuedellytyksiä, joita ei ole tarkoitettu nimenomaan sotilaalliseen käyttöön;
- c) joita se pitää oleellisen tärkeinä omien turvallisuusetujensa kannalta vaikeissa, yleisen järjestyksen ylläpitämiseen vaikuttavissa vakavissa sisäisissä levottomuuksissa, sodassa tai sodan uhkaa merkitsevässä vakavassa kansainvälisessä jännitystilassa taikka täyttääkseen velvoitteet, joihin se on sitoutunut rauhan ja kansainvälisen turvallisuuden ylläpitämiseksi;
- d) joita se pitää tarpeellisina kaksikäyttöisten teollisuustuotteiden ja teknologian valvontaa koskevien kansainvälisten velvoitteidensa ja sitoumustensa noudattamiseksi.

91 artikla

1. Aloilla, joita tämä sopimus koskee ja rajoittamatta siihen sisältyviä erityismääräyksiä:

- Azerbaidžanin tasavallan yhteisöön soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään jäsenvaltioiden, niiden kansalaisten tai yhtiöiden välillä,
- yhteisön Azerbaidžanin tasavaltaan soveltamat järjestelyt eivät saa johtaa syrjintään Azerbaidžanin kansalaisten tai yhtiöiden välillä.

▼B

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei rajoita osapuolten oikeutta soveltaa verolainsäädäntöään verovelvollisiin, jotka asuinpaikkansa puolesta eivät ole keskenään samanlaisessa asemassa.

92 artikla

1. Osapuolet voivat saattaa yhteistyöneuvoston käsiteltäväksi tämän sopimuksen soveltamiseen tai tulkintaan liittyvät riidat.

2. Yhteistyöneuvosto voi ratkaista riidan antamalla suosituksen.

3. Jos riitaa ei voida ratkaista 2 kohdan mukaisesti, kumpi tahansa osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle nimeävänsä sovittelijan; toisen osapuolen on tällöin nimettävä toinen sovittelija kahden kuukauden määräajassa. Tätä menettelyä sovellettaessa pidetään yhteisöä ja jäsenvaltioita yhteisesti yhtenä riidan osapuolena.

Yhteistyöneuvosto nimeää kolmannen sovittelijan.

Sovittelijoiden suositukset annetaan määränemmistöllä. Tällaiset suositukset eivät ole osapuolia sitovia.

4. Yhteistyöneuvosto voi vahvistaa riitojen ratkaisumenettelyä koskevan työjärjestyksen.

93 artikla

Osapuolet sopivat neuvottelevansa viipymättä asianmukaisia yhteyksiä käyttäen mistä tahansa tämän sopimuksen tulkintaa tai täytäntöönpanoa koskevasta kysymyksestä ja muista osapuolten välisten suhteiden olennaisista näkökohdista kumman tahansa osapuolen pyynnöstä.

Tämän artiklan määräykset eivät millään tavoin vaikuta eivätkä rajoita 14, 92 ja 98 artiklan määräysten soveltamista.

94 artikla

Azerbaidžanin tasavallalle tämän sopimuksen mukaisesti myönnetty kohtelu ei saa olla missään tapauksessa edullisempi kuin jäsenvaltioiden toisilleen myöntämä kohtelu.

95 artikla

Tässä sopimuksessa käsitteellä 'osapuolet' tarkoitetaan Azerbaidžanin tasavaltaa sekä yhteisöä tai sen jäsenvaltioita taikka yhteisöä ja sen jäsenvaltioita kulloinkin niiden toimivallan mukaan.

96 artikla

Siltä osin kuin tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat kysymykset kuuluvat Euroopan energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen ja sen pöytäkirjojen soveltamisalaan, Euroopan energiaperuskirjasta tehtyä sopimusta ja sen pöytäkirjoja sovelletaan kyseisiin kysymyksiin heti niiden voimaantulosta alkaen, mutta ainoastaan siltä osin kuin tällaisesta soveltamisesta on niissä määrätty.

▼B*97 artikla*

Tämä sopimus on aluksi voimassa kymmenen vuotta. Jollei jompikumpi osapuoli sano sopimusta irti ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle kuusi kuukautta ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä, sen voimassaolo jatkuu ilman eri toimenpiteitä vuoden kerrallaan.

98 artikla

1. Osapuolet toteuttavat kaikki yleistoimenpiteet tai erityiset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen niiden tästä sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi. Ne huolehtivat siitä, että tämän sopimuksen tavoitteet saavutetaan.

2. Jos jompikumpi osapuoli katsoo, että toinen osapuoli ei täytä tästä sopimuksesta johtuvia velvollisuuksiaan, se voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet. Ennen näiden toimenpiteiden toteuttamista, lukuun ottamatta erityisen kiireellisiä tapauksia, se antaa yhteistyöneuvostolle kaikki tiedot, joita tarvitaan tilanteen perusteellista tarkastelua varten molemmin puolin hyväksyttävissä olevan ratkaisun saavuttamiseksi.

Ensisijaisesti on valittava sellaiset toimenpiteet, jotka aiheuttavat vähiten haittaa tämän sopimuksen toiminnalle. Nämä toimenpiteet on annettava viipymättä tiedoksi yhteistyöneuvostolle, jos toinen osapuoli sitä pyytää.

99 artikla

Liitteet I, II, III, IV ja V sekä pöytäkirja ovat tämän sopimuksen erottamaton osa.

100 artikla

Tämä sopimus ei vaikuta, kunnes yhtäläiset yksilökohtaiset ja taloudellisia toimijoita koskevat oikeudet on sen nojalla saavutettu, oikeuksiin, jotka yksilöille ja taloudellisille toimijoille taataan yhtä tai useampaa jäsenvaltiota ja Azerbaidžanin tasavaltaa sitovissa voimassa olevissa sopimuksissa, lukuun ottamatta aloja, jotka kuuluvat yhteisön toimivaltaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tästä sopimuksesta jäsenvaltioille aiheutuvia velvoitteita niiden toimivaltaan kuuluvilla alueilla.

101 artikla

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimusta sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, näissä sopimuksissa määrättyjen edellytysten mukaisesti, sekä Azerbaidžanin tasavallan alueeseen.

102 artikla

Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän sopimuksen talteenottaja.

103 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale, jonka englannin-, espanjan-, hollannin-, italian-, kreikan-, portugalin-, ranskan-, ruotsin-, saksan-, suomen-, tanskan- ja azerinkieliset tosinnot ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin huostaan.

▼B*104 artikla*

Osapuolet hyväksyvät tämän sopimuksen omien menettelyjensä mukaisesti.

Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille ensimmäisessä kohdassa tarkoitettujen menettelyjen päätökseen saattamisesta.

Tultuaan voimaan tämä sopimus korvaa Azerbaidžanin tasavallan ja yhteisön välisten suhteiden osalta 18 päivänä joulukuuta 1989 Brysselissä allekirjoitetun Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergia-yhteisön sekä Sosialististen neuvostotasavaltojen liiton kauppaa sekä kaupallista ja taloudellista yhteistyötä koskevan sopimuksen.

105 artikla

Jos ennen tämän sopimuksen voimaantuloa varten tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamista tämän sopimuksen joidenkin osien määräyksiä sovelletaan yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan väliaikaisen sopimuksen perusteella, osapuolet sopivat, että tällöin ilmaisulla 'sopimuksen voimaantulopäivä' tarkoitetaan väliaikaisen sopimuksen voimaantulopäivää.

▼B

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg, den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechshundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις

είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addi

ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zessenegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittosex.

Иҗирми ики апрел мин догуз жүз дохсан алтынчы ил тарихда Лүксембург шәһәриндә имзаланмышдыр -

▼B

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

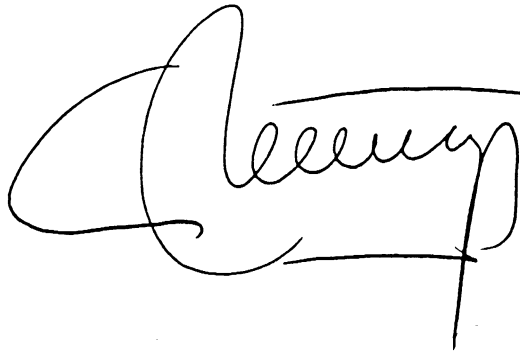

Για την Ελληνική Δημοκρατία

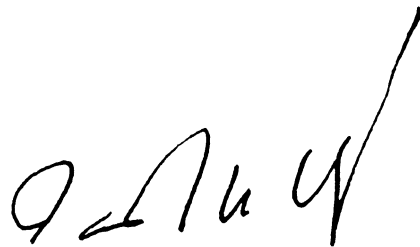

▼B

Por el Reino de España

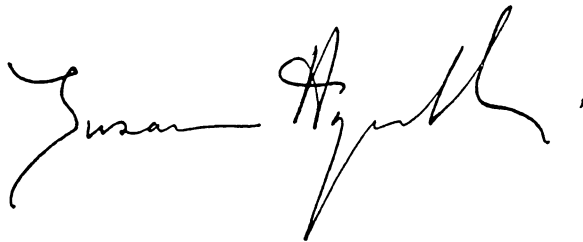
Pour la République française

Thar ceann na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

▼B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

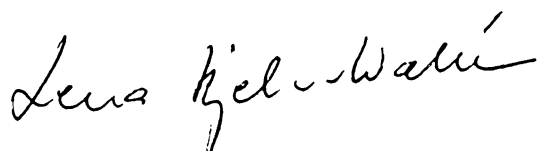

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

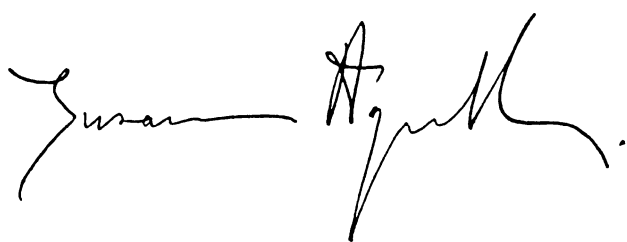

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

▼B

Por las Comunidades Europeas
For De Europæiske Fællesskaber
Für die Europäischen Gemeinschaften
Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the European Communities
Pour les Communautés européennes
Per le Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschappen
Pelas Comunidades Europeias
Euroopan yhteisöjen puolesta
För Europeiska gemenskaperna

АЗЕРБАЙДЖАН РЕСПУБЛИКАСЫ АДИНДАГ

▼B*LUETTELO LIITTEENÄ OLEVISTA ASIAKIRJOISTA*

- Liite I* Viitteellinen luettelo etuuksista, jotka Azerbaidžanin tasavalta myöntää itsenäisille valtioille 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti
- Liite II* Sopimuksen 42 artiklassa tarkoitetut henkistä, teollista ja kaupallista omaisuutta koskevat yleissopimukset
- Liite III* Servicios financieros contemplados en el apartado 3 del artículo 26
- Liite IV* Sopimuksen 23 artiklan 2 kohdan mukaiset yhteisön varaukset
- Liite V* Sopimuksen 23 artiklan 4 kohdan mukaiset Azerbaidžanin tasavallan varaukset

Pöytäkirja hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa

▼B

LIITE I

**ETUUEDET, JOTKA AZERBAIDŽANIN TASAVALTA MYÖNTÄÄ
ITSENÄISILLE VALTIOILLE 9 ARTIKLAN 3 KOHDAN MUKAISESTI**

1. Tuontitulleja ei sovelleta.
2. Vientitulleja ei sovelleta sellaisten tuotteiden osalta, jotka toimitetaan vuotuisten kahden valtion välisten kauppaja yhteistyöjärjestelyjen mukaisesti ja niissä määrätyn nimikkeistön mukaisesti.
3. Tuontiin ei sovelleta arvonlisäveroa.
4. Tuontiin ei sovelleta valmisteveroja.

LIITE II

SOPIMUKSEN 42 ARTIKLASSA TARKOITETUT HENKISEEN, TEOLLISEEN JA KAUPALLISEEN OMAISUUTEEN KUULUVIA OIKEUKSIA KOSKEVAT YLEISSOPIMUKSET

1. Sopimuksen 42 artiklan 2 kohta koskee seuraavia monenvälisiä yleissopimuksia:
  - Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta (Pariisin asiakirja, 1971),
  - kansainvälinen yleissopimus esittävien taiteilijoiden, äänitteiden valmistajien sekä radioyriyten suojaamisesta (Rooma, 1961),
  - tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröinnistä tehdyn Madridin sopimuksen lisäpöytäkirja (Madrid, 1989),
  - tavaroiden ja palvelujen kansainvälisestä luokitusta tavaramerkkien rekisteröintiä varten koskeva Nizzan sopimus (Geneve 1977, muutettu 1979),
  - Budapestin sopimus mikro-organismien tallettamisen kansainvälisestä tunnustamista patentinhakumenettelyä varten (1977, muutettu 1980),
  - uusien kasvilajikkeiden suojaamisesta koskeva yleissopimus (UPOV) (Geneven asiakirja, 1991).
2. Yhteistyöneuvosto voi suositella, että 42 artiklan 2 kohtaa sovelletaan myös muihin monenvälisiin yleissopimuksiin. Jos kaupankäynnin edellytyksiin vaikuttavia ongelmia esiintyy henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden aloilla, voidaan aloittaa kiireelliset neuvottelut kumman tahansa osapuolen pyynnöstä molempia osapuolia tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi.
3. Osapuolet vahvistavat seuraavista monenvälisistä yleissopimuksista johtuvien velvollisuuksien merkityksen:
  - teollisuusomistusoikeuden suojelemista koskeva Pariisin sopimus (Tukholman asiakirja, 1967, muutettu 1979),
  - tavaramerkkien kansainvälistä rekisteröintiä koskeva Madridin sopimus (Tukholman asiakirja, 1967, muutettu 1979),
  - patenttiyhteistyösopimus (Washington 1970, tarkistettu ja muutettu 1979 ja 1984).
4. Azerbaidžanin tasavalta myöntää tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen yhteisön yhtiöille ja kansalaisille henkisen, teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelun ja tunnustamisen osalta kohtelun, joka on yhtä hyvä kuin sen kolmansille maille kahdenvälisten sopimusten perusteella myöntämä kohtelu.
5. Edellä 4 kohdan määräyksiä ei sovelleta etuuksiin, jotka Azerbaidžanin tasavalta myöntää kolmansille maille tosiasiallisen vastavuoroisuuden perusteella, eikä etuuksiin, jotka Azerbaidžanin tasavalta myöntää muille entiseen Sosialististen neuvostotasavaltojen liittoon kuuluneille maille.

▼B*LIITE III***SOPIMUKSEN 26 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUT RAHOITUSPALVELUT**

Rahoituspalvelulla tarkoitetaan toisen osapuolen rahoituspalvelujen tarjoajan tarjoamaa rahoitusluonteista palvelua. Rahoituspalveluihin kuuluvat seuraavat toiminnot:

A. Kaikki vakuutuspalvelut ja vakuutukseen liittyvät palvelut

1. Ensivakuutus (mukaan lukien rinnakkaisvakuutus):
  - i) henkivakuutus;
  - ii) muu kuin henkivakuutus.
2. Jälleen- ja edelleenvakuutus.
3. Vakuutusten välittäminen, kuten vakuutusmeklarien ja -asiamiesten toiminta.
4. Vakuutusalan liitännäispalvelut, kuten neuvonta-, aktuaari-, riskin arviointi- ja vahingonkäsittelypalvelut.

B. Pankkipalvelut ja muut rahoituspalvelut (lukuun ottamatta vakuutusta)

1. Talletusten ja muiden takaisin maksettavien varojen vastaanotto asiakkailta.
2. Kaikenlainen lainaustoiminta, muun muassa kulutusluotot, kiinnitysluotot, factoring-rahoitus ja liiketoiminnan rahoitus.
3. Rahoitusleasing.
4. Maksupalvelut ja rahansiirtopalvelut, myös luotto- ja maksukortit, matkashekit ja pankkivekselit.
5. Takaukset ja maksusitoumukset.
6. Kauppa omaan tai asiakkaiden lukuun pörssissä, OTC-markkinoilla tai muulla tavalla, johon kuuluu:
  - a) rahamarkkinavälineet (shekit, vekselit, talletustodistukset ja niin edelleen);
  - b) valuutta;
  - c) johdannaistuotteet, mukaan lukien, mutta ei yksinomaan, futuurit ja optiot;
  - d) vaihtokurssit ja korkovälineet, mukaan lukien sellaiset tuotteet kuten swap- sopimukset, termiinkurssisopimukset ja niin edelleen;
  - e) siirtokelpoiset arvopaperit;
  - f) muut siirtokelpoiset välineet ja rahoitusomaisuus, myös jalometalliharkot.
7. Osallistuminen kaikenlaisten arvopapereiden anteihin, mukaan lukien merkintätakuut ja sijoitukset asiamiehenä (julkisesti tai yksityisesti) ja näihin anteihin liittyvien palvelujen tarjonta.

▼B

8. Välitystoiminta rahamarkkinoilla.
9. Omaisuuden hoito, kuten käteisvarojen tai arvopaperisalkun hoito, yhteis-sijoitusten hoidon kaikki muodot, eläkerahastojen hoito sekä arvopape-reiden talletus- ja notariaattipalvelut.
10. Rahoitusomaisuuden, kuten arvopapereiden, johdannaisvälineiden ja mui-den siirtokelpoisten välineiden maksu- ja clearingpalvelut.
11. Edellä 1-10 kohdassa lueteltuihin erilaisiin toimiin liittyvät muut neuvon-tapalvelut ja liitännäisrahoituspalvelut, mukaan lukien luottotiedot ja luot-toarviot, sijoituksiin ja salkunhoitoon liittyvä tutkimus ja neuvonta, omai-suuteen ja yhtiöiden rakenneuudistuksiin ja strategiaan liittyvät neuvot.
12. Muiden rahoituspalvelujen tarjoajien suorittama rahoitustietojen antami-nen ja siirto, rahoitukseen liittyvä tietojenkäsittely ja siihen liittyvät ohjelmistot.

Seuraavaat toimet eivät kuulu rahoituspalvelujen määrittelyyn:

- a) keskuspankkien tai muiden julkisten laitosten toteuttamat raha- ja vaih-tokurssipolitiikan toteuttamisen yhteydessä;
- b) keskuspankkien, viranomaisten tai julkisten laitosten harjoittama toiminta val-tion lukuun tai valtion takuulla lukuun ottamatta tapauksia, joissa näiden julkisten yhteisöjen kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat har-joittaa tätä toimintaa;
- c) lakisääteiseen sosiaaliturva- tai eläkejärjestelmään kuuluva toiminta, lukuun ottamatta tapauksia, joissa julkisten yhteisöjen tai yksityisten laitosten kanssa kilpailevat rahoituspalvelujen tarjoajat voivat harjoittaa tätä toimintaa.

▼B*LIITE IV***SOPIMUKSEN 23 ARTIKLAN 2 KOHDAN MUKAISET YHTEISÖN VARAUKSET****Kaivostoiminta**

Joissakin jäsenvaltioissa voidaan vaatia kaivostoimintaa ja kaivosoikeuksia koskevia toimilupia yhtiöiltä, jotka eivät ole Euroopan yhteisön valvonnassa.

Kalastus

Yhteisön jäsenvaltioiden yksinomaiseen toimivaltaan tai lainkäyttövaltaan kuuluvilla merialueilla on biologisten varojen ja kalastusalueiden käyttö ja niille pääsy rajattu kalastusalueisiin, jotka purjehtivat jäsenvaltion lipun alla ja jotka on rekisteröity yhteisön alueella, jollei toisin määrätä.

Kiinteistöjen hankinta

Joissakin jäsenvaltioissa muihin kuin yhteisön yhtiöihin sovelletaan rajoituksia kiinteistöjen hankinnassa.

Audiovisuaaliset palvelut, radio mukaan lukien

Tuotantoa ja jakelua, lähetykset ja muut yleisölle välittämisen muodot mukaan lukien, koskeva kansallinen kohtelu voidaan varata sellaisille audiovisuaalisille töille, jotka täyttävät tietyt alkuperävaatimukset.

Televisiointipalvelut, liikkuvat palvelut ja satelliittipalvelut mukaan lukien

Varatut palvelut

Joissakin jäsenvaltioissa pääsy täydentävien palvelujen ja infrastruktuurin markkinoille on rajoitettua.

Itsenäisten ammattien harjoittajien palvelut

Palvelut, jotka on varattu luonnollisille henkilöille, jotka ovat jäsenvaltioiden kansalaisia. Tietyin edellytyksin nämä henkilöt voivat perustaa yhtiöitä.

Maatalous

Joissakin jäsenvaltioissa kansallista kohtelua ei voida soveltaa sellaisiin yhtiöihin, jotka eivät ole yhteisön valvonnassa ja jotka haluaisivat perustaa maatalousyrityksen. Jos yhtiö, joka ei ole yhteisön valvonnassa, hankkii viinitiloja, sen on ilmoitettava asiasta tai tarvittaessa saatava siihen lupa.

Tietotoimistopalvelut

Joissakin jäsenvaltioissa sovelletaan rajoituksia ulkomaalaisten osallistumiseen kustannus- ja lähetystoimintaa harjoittaviin yhtiöihin.

▼B*LIITE V***SOPIMUKSEN 23 ARTIKLAN 4 KOHDAN MUKAISET
AZERBAIDŽANIN TASAVALLAN VARAUKSET****Maapohjan ja luonnonvarojen käyttö, mukaan lukien tutkimus,
tuotanto ja kaivostoiminta**

Ulkomaalaisilta yhtiöiltä voidaan vaatia toimilupaa hiilivetyvarojen tutkimiseen ja tuottamiseen sekä tiettyjen malmien ja metallien louhimiseen.

Kalastus

Kalastukseen tarvitaan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa.

Metsästy

Metsästykseseen tarvitaan toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa.

Kiinteistöjen (kiinteän omaisuuden) hankinta

Ulkomaalaiset yhtiöt eivät saa ostaa maapalstoja. Kyseiset yhtiöt voivat kuitenkin vuokrata maapalstoja pitkäaikaisilla sopimuksilla.

Pankkipalvelut

Ulkomaalaisessa omistuksessa olevien pankkien kokonaispääoma ei saa ylittää tiettyä prosenttimäärää kansallisen pankkijärjestelmän kokonaispääomasta.

Azerbaidžan sitoutuu olemaan laskematta yhteisön yhtiöiden Azerbaidžanissa olevien tytäryhtiöiden tai sivuliikkeiden osalta ulkomaisen pääoman kokonaisosuutta Azerbaidžanin pankkijärjestelmässä koskevaa ylärajaa, jota sovelletaan tämän sopimuksen parafointipäivänä, jollei tätä edellytetä Azerbaidžanissa toteutettavien Kansainvälisen valuuttarahaston ohjelmissa.

Viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta Azerbaidžan tutkii mahdollisuutta nostaa kyseistä ylärajaa ottaen huomioon kaikki asiaan liittyvät rahaa, verotusta, rahoitusta ja maksutasetta koskevat seikat sekä Azerbaidžanin pankkijärjestelmän tilanteen.

Televiestintä ja joukkotiedotusvälinepalvelut

Ulkomaalaisten osallistumiseen voidaan soveltaa tiettyjä rajoituksia.

Itsenäisten ammattien harjoittajien toiminta

Muiden luonnollisten henkilöiden kuin Azerbaidžanin kansalaisten osallistuminen tiettyyn toimintaan on kielletty taikka siihen sovelletaan rajoituksia tai erityisiä vaatimuksia.

Historialliset rakennukset ja muistomerkit

Tällä alalla harjoitettavaan toimintaan sovelletaan rajoituksia.

Tämän liitteen varausten soveltaminen ei saa missään olosuhteissa johtaa sellaiseen kohteluun, joka on huonompi kuin minkä tahansa kolmannen maan yhtiöille myönnetty kohtelu.

▼B**PÖYTÄKIRJA****hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasioissa***1 artikla***Määritelmät**

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) 'tullilainsäädännöllä' osapuolten alueilla sovellettavia säännöksiä, jotka koskevat tavaroiden tuontia, vientiä, kauttakuljetusta ja asettamista tullimenettelyyn mukaan lukien osapuolten toteuttamat kiello-, rajoitus- ja valvontatoimenpiteet;
- b) 'pyynnön esittäneellä viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka osapuoli on nimennyt tähän tarkoitukseen ja joka pyytää avunantoa tulliasioissa;
- c) 'pyynnön vastaanottaneella viranomaisella' toimivaltaista hallintoviranomaista, jonka osapuoli on nimennyt tähän tarkoitukseen ja joka vastaanottaa pyynnön avunannosta tulliasioissa;
- d) 'henkilötiedoilla' kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön liittyviä tietoja.

*2 artikla***Soveltamisala**

1. Osapuolet antavat toisilleen apua toimivaltaansa kuuluvilla aloilla tässä pöytäkirjassa määrätyillä tavoilla ja edellytyksillä tullilainsäädäntöä rikkovien toimien ehkäisemiseksi, paljastamiseksi ja tutkimiseksi.

2. Tässä pöytäkirjassa tarkoitettu avunanto tulliasioissa koskee niitä osapuolten hallintoviranomaisia, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan tätä pöytäkirjaa. Se ei rajoita rikosasioissa annettavaa keskinäistä avunantoa koskevien säännösten soveltamista. Avunannon piiriin eivät myöskään kuulu tiedot, jotka on saatu oikeusviranomaisten pyynnöstä käytettyjen valtuuksien perusteella, elleivät nämä oikeusviranomaiset anna tähän suostumustaan.

*3 artikla***Pyynnöstä annettava apu**

1. Pynnön vastaanottanut viranomainen toimittaa pyynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pyynnöstä kaikki asiaa koskevat tiedot, jotta tämä voi varmistaa, että tullilainsäädäntöä sovelletaan oikein, mukaan lukien tiedot havaituista tai suunnitelluista toimista, jotka ovat tai voivat olla tullilainsäädännön vastaisia.

2. Pynnön vastaanottanut viranomainen ilmoittaa pyynnön esittäneelle viranomaiselle tämän pyynnöstä, onko toisen osapuolen alueelta viedyt tavarat tuotu asianmukaisesti toisen osapuolen alueelle, ja yksilöi tarvittaessa tavaroihin sovelletun tullimenettelyn.

▼B

3. Pyynnön vastaanottanut viranomainen toteuttaa pyynnön esittäneen viranomaisen pyynnöstä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että erityinen valvonta kohdistetaan:

- a) luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, joiden perustellusti uskotaan rikkovan tai rikkoneen tullilainsäädäntöä;
- b) paikkoihin, joihin tavaraa on varastoitu siten, että voidaan perustellusti uskoa niiden olevan tullilainsäädäntöä rikkoviin toimiin tarkoitettuja;
- c) sellaisten tavaroiden liikkumiseen, joiden on ilmoitettu mahdollisesti olevan tullilainsäädännön vastaisten toimien kohteena;
- d) kulkuneuvoihin, joita perustellusti uskotaan käytetyn tai käytettävän tai voitavan käyttää tullilainsäädäntöä rikkovissa toimissa.

*4 artikla***Oma-aloitteinen avunanto**

Osapuolet antavat toisilleen lainsäädäntönsä, sääntöjensä ja muiden säädöstensä mukaisesti apua ilman, että sitä pyydetään, jos ne pitävät sitä tullilainsäädännön oikean soveltamisen kannalta tarpeellisena, erityisesti silloin kun ne saavat seuraavia asioita koskevia tietoja:

- toimet, joilla rikotaan tai näytetään rikkovan tullilainsäädäntöä ja joilla saattaa olla merkitystä muille osapuolille,
- uudet keinot tai menetelmät, joita käytetään näiden toimien toteuttamisessa,
- tavarat, joiden tiedetään olevan tullilainsäädäntöä rikkovien toimien kohteena,
- luonnollisiin henkilöihin tai oikeushenkilöihin, joiden perustellusti uskotaan rikkovan tai rikkoneen tullilainsäädäntöä,
- kulkuneuvoihin, joita perustellusti uskotaan käytetyn tai käytettävän tai voitavan käyttää tullilainsäädäntöä rikkovissa toimissa.

*5 artikla***Asiakirjojen toimittaminen/tiedoksiannot**

Pyynnön vastaanottanut viranomainen toteuttaa pyynnön esittäneen viranomaisen pyynnöstä oman lainsäädäntönsä mukaisesti kaikki tarvittavat toimenpiteet:

- kaikkien sellaisten asiakirjojen toimittamiseksi, ja
- kaikkien sellaisten päätösten tiedoksi antamiseksi,

jotka kuuluvat tämän pöytäkirjan soveltamisalaan, vastaanottajalle, joka asuu sen alueella tai on sijoittautunut sinne. Itse pyynnön osalta sovelletaan 6 artiklan 3 kohdan määräyksiä.

▼B*6 artikla***Avunantoa koskevien pyyntöjen muoto ja sisältö**

1. Tämän pöytäkirjan mukaisesti esitetyt pyynnöt on tehtävä kirjallisesti. Pyyntöön täyttämiseksi tarvittavat asiakirjat liitetään pyyntöön. Myös suulliset pyynnöt voidaan hyväksyä, jos asian kiireellisyyden perusteella on tarpeen, mutta ne on viipymättä vahvistettava kirjallisesti.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa pyynnöissä on esitettävä seuraavat tiedot:
  - a) pyynnön esittänyt viranomainen;
  - b) pyydetty toimenpiteet;
  - c) pyynnön tarkoitus ja syy;
  - d) asiaan liittyvä lainsäädäntö, säännöt ja muut oikeudelliset välineet;
  - e) mahdollisimman tarkat ja laajat tiedot tutkimuksen kohteena olevista luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä;
  - f) yhteenveto asiaa koskevista seikoista ja jo suoritetuista kyselyistä, lukuun ottamatta 5 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.
3. Pynnöt on tehtävä pyynnön vastaanottaneen viranomaisen virallisella kielellä tai jollakin sen hyväksymällä kielellä.
4. Jos pyyntö ei täytä muotovaatimuksia, voidaan vaatia sen korjaamista tai täydentämistä; varotoimenpiteitä voidaan kuitenkin toteuttaa.

*7 artikla***Pyyntöjen täyttäminen**

1. Pynnön vastaanottanut viranomainen toimii toimivaltansa ja käytävissä olevien voimavarojen mukaisesti avunpyynnön täyttämiseksi samalla tavoin kuin se toimisi omaan lukuunsa tai saman osapuolen muiden viranomaisten pyynnöstä toimittamalla käytössään olevia tietoja, suorittamalla tarkoituksenmukaisia tutkimuksia tai järjestämällä niiden tekemisen. Tämä määräys koskee myös hallinnollista yksikköä, jolle pyynnön vastaanottanut viranomainen on välittänyt pyynnön, jos tämä ei voi toimia yksin.
2. Avunantopyynnöt täytetään pyynnön vastaanottaneen osapuolen lainsäädännön, sääntöjen ja muiden oikeudellisten välineiden mukaisesti.
3. Osapuolen asianmukaisesti valtuutetut virkamiehet voivat toisen asianomaisen osapuolen suostumuksella ja sen määräämin edellytyksin saada pyynnön vastaanottaneelta tai tämän vastuualueeseen kuuluvalta toiselta viranomaiselta tietoja, jotka koskevat tullilainsäädäntöä tosiasiallisesti tai mahdollisesti rikkovia toimia ja joita pyynnön esittänyt viranomainen tarvitsee tämän pöytäkirjan soveltamiseksi.
4. Osapuolen virkamiehet voivat toisen asianomaisen osapuolen suostumuksella ja sen määräämin edellytyksin olla läsnä tämän alueella suoritettavissa tutkimuksissa.

▼ B*8 artikla***Tietojen välityksessä käytettävä muoto**

1. Pyynnön vastaanottanut viranomainen toimittaa tutkimusten tulokset pyynnön esittäneelle viranomaiselle asiakirjoina, oikeaksi todistettuina asiakirjajäljennöksinä, kertomuksina ja muina niiden kaltaisina asiakirjoina.
2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitetut asiakirjat voidaan korvata missä tahansa muodossa olevalla samaa tarkoitusta varten tietokoneella tuotetulla tiedolla.

*9 artikla***Poikkeukset avunantovelvollisuuteen**

1. Osapuolet voivat kieltäytyä tässä pöytäkirjassa tarkoitetusta avunannosta, jos avunpyyntöön suostuminen:
  - a) voisi loukata Azerbaidžanin tasavallan tai sellaisen jäsenvaltion itsemääräämisoikeutta, jolta on pyydetty apua tämän pöytäkirjan mukaisesti; tai
  - b) todennäköisesti uhkaa yleistä järjestystä, turvallisuutta tai muita keskeisiä etuja, erityisesti 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; tai
  - c) koskee muuta kuin tullilainsäädäntöä koskevia valuutta- tai verolainsäädäntöä; tai
  - d) luokkaa teollisia salaisuuksia taikka liike- tai ammattisalaisuuksia.
2. Jos pyynnön esittävä viranomainen pyytää sellaista apua, jota se ei itse voisi pyydettyään antaa, se huomauttaa tästä seikasta pyynnössään. Pynnön vastaanottanut viranomainen saa päättää, miten se vastaa tällaiseen pyyntöön.
3. Jos avunannosta kieltäydytään, kieltäytymispäätös ja sen perustelut on viipymättä annettava tiedoksi pyynnön esittäneelle viranomaiselle.

*10 artikla***Tietojenvaihto ja luottamuksellisuus**

1. Tämän pöytäkirjan mukaisesti missä tahansa muodossa annetut tiedot ovat luottamuksellisia tai rajoitettuun käyttöön tarkoitettuja, riippuen kummankin osapuolen asiaa koskevista säännöistä. Niihin sovelletaan virallista salassapitovelvollisuutta ja niitä koskee vastaaviin tietoihin sovellettava suoja tiedot vastaanottaneen osapuolen asiaa koskevan lainsäädännön sekä yhteisön toimielimiin sovellettavien vastaavien säännösten mukaisesti.
2. Henkilöön liittyviä tietoja saa toimittaa ainoastaan, jos niitä vastaanottava osapuoli sitoutuu suojelemaan niitä vähintään samalla tavalla kuin tietoja toimittava osapuoli suojelisi niitä samassa tapauksessa.

▼B

3. Saatua tietoa voidaan käyttää ainoastaan tämän pöytäkirjan soveltamiseksi. Jos toinen osapuoli pyytää tietoa muuhun tarkoitukseen, sen on etukäteen pyydettävä tiedot toimittaneelta viranomaiselta sen kirjallista suostumusta. Tietoja pyytäneen osapuolen on lisäksi noudatettava tämän viranomaisen asettamia rajoituksia.

4. Mitä 3 kohdassa määrätään, ei estä tietojen käyttöä tullilainsäädännön noudattamatta jättämisen vuoksi järjestetyissä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä. Kyseiset tiedot toimittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitetaan kyseisestä käytöstä.

5. Osapuolet voivat käyttää tämän pöytäkirjan määräysten mukaisesti saatua tietoa ja tutkittuja asiakirjoja todisteena todistusaineistossa, kertomuksissa ja lausunnoissa sekä oikeudelle esitettyjen kanteiden ja syytteiden yhteydessä.

*11 artikla***Asiantuntijat ja todistajat**

1. Pyynnön vastaanottaneen viranomaisen virkamies voidaan toisen osapuolen toimivaltaan kuuluvalla alueella valtuuttaa valtuutuksessa olevin rajoituksin esiintymään asiantuntijana tai todistajana oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, jotka koskevat tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvia asioita, sekä esittämään esineitä, asiakirjoja tai niiden virallisesti oikeaksi todistettuja jäljennöksiä, joita mahdollisesti tarvitaan näissä menettelyissä. Todistamis- tai kuulemispyynnössä on ilmoitettava selvästi, minkä asian johdosta ja minkä aseman tai ominaisuuden perusteella virkamiestä kuullaan.

2. Valtuutuksen saanut virkamies saa pyynnön esittäneen osapuolen alueella omille virkamiehille voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti taatun suojan.

*12 artikla***Avunannosta aiheutuneet kustannukset**

Osapuolet ovat vaatimatta toisiltaan korvausta tämän pöytäkirjan nojalla aiheutuneista kustannuksista lukuun ottamatta tapauksen mukaan asiantuntijoiden ja todistajien sekä muun kuin julkishallinnon palveluksessa olevien tulkkien ja kääntäjien kustannuksia.

*13 artikla***Soveltaminen**

1. Azerbaidžanin tasavallan keskustulliviranomaiset ja Euroopan yhteisöjen komission toimivaltaiset osastot sekä tarvittaessa jäsenvaltioiden tulliviranomaiset vastaavat tämän pöytäkirjan soveltamisesta. Ne päättävät kaikista pöytäkirjan soveltamisessa tarvittavista käytännön toimenpiteistä ja järjestelyistä ottaen huomioon voimassa olevat tietosuojaa koskevat säännöt. Ne voivat suositella toimivaltaisille elimille muutoksia, jotka niiden käsityksen mukaan pitäisi tehdä tähän pöytäkirjaan.

▼B

2. Osapuolet neuvottelevat keskenään ja ilmoittavat sen jälkeen toisilleen yksityiskohtaisista soveltamista koskevista säännöistä, jotka on annettu tämän artiklan määräysten mukaisesti.

*14 artikla***Täydentävä luonne**

Yhden tai useamman jäsenvaltion ja Azerbaidžanin tasavallan tekemät keskinäistä avunantoa koskevat sopimukset eivät estä soveltamasta yhteisön säännöksiä komission toimivaltaisten osastojen ja jäsenvaltioiden tulliviranomaisten välisestä sellaisten tietojen toimittamisesta, jotka koskevat tulliasioissa saatuja, yhteisölle mahdollisesti merkityksellisiä tietoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan määräysten soveltamista.

▼ M1

Kumppanuuden perustamisesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kesken tehtyyn

KUMPPANUUS- JA YHTEISTYÖSOPIMUKSEEN TEHTY PÖYTÄKIRJA

Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

▼ M1

jäljempänä 'jäsenvaltiot', joita edustaa Euroopan unionin neuvosto, ja

EUROOPAN YHTEISÖ JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ,

jäljempänä 'yhteisöt', joita edustavat Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio,

sekä

AZERBAIDŽANIN TASAVALTA,

jotka

OTTAVAT HUOMIOON Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisen Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tšekki, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia ovat kumppanuuden perustamisesta Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kesken tehdyn kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, jäljempänä 'sopimus', joka allekirjoitettiin Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 1996, osapuolia ja kukin niistä hyväksyy ja ottaa muiden yhteisön jäsenvaltioiden tavoin huomioon sopimuksen ja siihen liitetyt asiakirjat.

2 artikla

Euroopan unionissa viime aikoina tapahtuneen institutionaalisen kehityksen huomioon ottamiseksi osapuolet sopivat, että Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päätyttyä sopimuksen viittauksia Euroopan hiili- ja teräsyhteisöön pidetään viittauksina Euroopan yhteisöön, jolle siirtyivät kaikki Euroopan hiili- ja teräsyhteisölle sopimuksen perusteella kuuluneet oikeudet ja velvollisuudet.

3 artikla

Tämä pöytäkirja on erottamaton osa sopimusta.

4 artikla

1. Yhteisöt, jäsenvaltioiden puolesta toimiva Euroopan unionin neuvosto ja Azerbaidžanin tasavalta hyväksyvät tämän pöytäkirjan omien menettelyjensä mukaisesti.

2. Osapuolet ilmoittavat toisilleen edellisessä kappaleessa mainittujen menettelyjen päätökseen saattamisesta. Hyväksymisasiakirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.

▼ M1*5 artikla*

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan samana päivänä kuin vuoden 2003 liittymissopimus, mikäli kaikki hyväksymisasiakirjat on talletettu ennen kyseistä päivää.
2. Jos kaikkia tämän pöytäkirjan hyväksymisasiakirjoja ei ole talletettu ennen kyseistä päivää, tämä pöytäkirja tulee voimaan viimeisen hyväksymisasiakirjan tallettamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.
3. Jos kaikkia tämän pöytäkirjan hyväksymisasiakirjoja ei ole talletettu ennen 1 päivää toukokuuta 2004, tämä pöytäkirja tulee väliaikaisesti voimaan 1 päivästä toukokuuta 2004.

6 artikla

Sopimuksen, päätösasiakirjan ja kaikkien sen liitteenä olevien asiakirjojen tekstit laaditaan latvian, liettuan, maltan, puolan, slovakin, sloveenin, tšekin, unkarin ja viron kielillä.

Nämä tekstit ovat tämän pöytäkirjan liitteinä⁽¹⁾ ja ne ovat yhtä todistusvoimaisia kuin sopimuksen, päätösasiakirjan ja sen liitteenä olevien asiakirjojen muilla kielillä laaditut tekstit.

7 artikla

Tämä pöytäkirja laaditaan kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja azerin kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

⁽¹⁾ Sopimuksen tšekin-, viron-, latvian-, liettuan-, unkarin-, maltan-, puolan-, slovakin- ja sloveeninkieliset tosinnot julkaistaan myöhemmin *Euroopan unionin virallisen lehden* erityispainoksessa.

▼M1

Hecho en Bruselas, el dieciocho de mayo del dos mil cuatro.

V Bruselu dne osmnáctého května dva tisíce čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den attende maj to tusind og fire.

Geschehen zu Brüssel am achtzehnten Mai zweitausendundvier.

Kahe tuhande neljanda aasta maikuu kaheksateistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δέκα οκτώ Μαΐου δύο χιλιάδες τέσσερα.

Done at Brussels on the eighteenth day of May in the year two thousand and four.

Fait à Bruxelles, le dix-huit mai deux mille quatre.

Fatto a Bruxelles, addì diciotto maggio duemilaquattro.

Briselē, divi tūkstoši ceturā gada astoņpadsmitajā maijā.

Priimta du tūkstančiai ketvirtų metų gegužės aštuonioliką dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-negyedik év május havának tizennyolcadik napján.

Magħmul fi Brussel, nhar it-tmintax ta' Mejju, 2004.

Gedaan te Brussel, de achttiende mei tweeduizend vier.

Sporządzono w Brukseli, dnia osiemnastego maja roku dwa tysiące czwartego.

Feito em Bruxelas, em dezoito de Maio de dois mil e quatro.

V Bruseli dňa osemnásteho mája dvetisícštyri.

V Bruslju, dne osemnajstega maja leta dva tisoč štiri.

Tehty Brysselissä kahdeksantentoista päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaneljä.

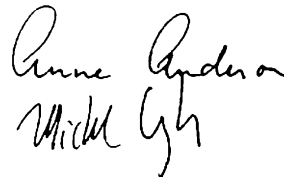
Som skedde i Bryssel den artonde maj tjugohundrafyra.

Brüsseldə iki min dördüncü ilin mayın on səkkizində imzalanmışdır.

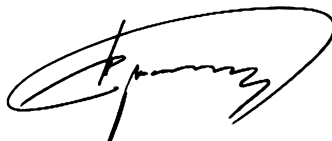
▼ M1

Por los Estados miembros
 Za členské státy
 For medlemsstaterne
 Für die Mitgliedstaaten
 Liikmesriikide nimel
 Για τα κράτη μέλη
 For the Member States
 Pour les États membres
 Per gli Stati membri
 Dalībvalstu vārdā
 Valstybių narių vardu
 A tagállamok részéről
 Għall-Istati Membri
 Voor de lidstaten
 W imieniu Państw Członkowskich
 Pelos Estados-Membros
 Za členské štáty
 Za države članice
 Jäsenvaltioiden puolesta
 På medlemsstaternas vägnar
 Üzv dövlətlər adından

Por las Comunidades Europeas
 Za Evropská společenství
 For De Europæiske Fællesskaber
 Für die Europäischen Gemeinschaften
 Euroopa ühenduste nimel
 Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
 For the European Communities
 Pour les Communautés européennes
 Per le Comunità europee
 Eiropas Kopienų vārdā
 Europos Bendrijų vardu
 Az Európai Közösségek részéről
 Għall-Komunitajiet Ewropej
 Voor de Europese Gemeenschappen
 W imieniu Wspólnot Europejskich
 Pelas Comunidades Europeias
 Za Európske spoločenstvá
 Za Evropske skupnosti
 Euroopan yhteisöjen puolesta
 På Europeiska gemenskapernas vägnar
 Avropa Birliyi adından

Por la República de Azerbaiyán
 Za Ázerbájdžánskou republiku
 For Republikken Aserbajdsjan
 Für die Republik Aserbaidshan
 Aserbaidžaani Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Αζερμπαϊτζάν
 For the Republic of Azerbaijan
 Pour la République d'Azerbaïdjan
 Per la Repubblica dell'Azerbaigian
 Azerbaidžānas Republikas vārdā
 Azerbaidžāno Respublikos vardu
 Azerbajdzsán részéről
 Għar-Repubblika ta' l-Azerbajġan
 Voor de Republiek Azerbeidzjan
 W imieniu Republiki Azerbejdžanskiej
 Pela República do Azerbaijão
 Za Azerbajdzánskú republiku
 Za Azerbajdzánsko republiko
 Azerbaidžānin tasavallan puolesta
 På Republiken Azerbajdzjans vägnar
 Azərbaycan Respublikası adından

▼ M2**PÖYTÄKIRJA**

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan väliseen kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen määräysten ulottamisesta tekstiilituotteiden kahdenväliseen kauppaan, ottaen huomioon kahdenvälisen tekstiilituotteita koskevan sopimuksen voimassaolon päätyminen

EUROOPAN YHTEISÖ,

sekä

AZERBAIDŽANIN TASAVALTA,

jotka

Katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimus, jäljempänä 'kumppanuus- ja yhteistyösopimus', tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1999.
- (2) On käyty neuvotteluja sen varmistamiseksi, että kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen muiden tavaroiden kauppaan sovellettavat periaatteet ulotettaisiin koskemaan virallisesti myös tekstiilituotteiden kauppaa.
- (3) Olisi hyväksyttävä asianmukaiset kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen tehtävät muutokset,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimus, jäljempänä 'kumppanuus- ja yhteistyösopimus', seuraavasti:

- 1) Poistetaan 12 artiklassa oleva viittaus 17 artiklaan.
- 2) Kumotaan 17 artikla.

2 artikla

Tämä pöytäkirja on erottamaton osa kumppanuus- ja yhteistyösopimusta.

3 artikla

Tämä pöytäkirja tulee voimaan sen allekirjoittamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

4 artikla

Tämä pöytäkirja laaditaan kahtena kappaleena sopimuspuolten kaikilla virallisilla kielillä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

▼ M3

**Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin
tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen**

PÖYTÄKIRJA

**Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymisen
huomioon ottamiseksi**

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGAS-
KUNTA,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', joita edustaa Euroopan unionin neuvosto, ja

EUROOPAN YHTEISÖ JA EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖ,

▼ M3

jäljempänä 'yhteisöt', joita edustavat Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio,

sekä

AZERBAIDŽANIN TASAVALTA,

tässä pöytäkirjassa jäljempänä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON Belgian kuningaskunnan, Tšekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot) ja Bulgarian tasavallan ja Romanian välillä Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn, Luxemburgissa 25 päivänä huhtikuuta 2005 allekirjoitetun ja 1 päivänä tammiukuuta 2007 sovelletun sopimuksen määräykset,

KATSOVAT, että kahden uuden jäsenvaltion liittyttyä Euroopan unioniin Azerbaidžanin tasavallan ja Euroopan unionin väliset suhteet ovat uudessa tilanteessa, mikä merkitsee Azerbaidžanin tasavallan ja Euroopan unionin väliselle yhteistyölle sekä uusia mahdollisuuksia että haasteita,

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten halun varmistaa kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tavoitteiden ja periaatteiden saavuttaminen ja niiden mukaisesti toimiminen,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Bulgarian tasavalta ja Romania ovat 22 päivänä huhtikuuta 1996 Luxemburgissa allekirjoitetun ja 1 päivänä heinäkuuta 1999 voimaan tulleen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan välisen kumppanuuden perustamisesta tehdyn kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, jäljempänä 'sopimus', osapuolia, ja kumpikin niistä hyväksyy ja ottaa muiden yhteisön jäsenvaltioiden tavoin huomioon sopimuksen sekä sopimuksen kanssa samanaikaisesti allekirjoitetuun päätösasiakirjaan liitettyjen yhteisten julistusten, kirjeenvaihdon ja Azerbaidžanin tasavallan julistuksen tekstin sekä 18 päivänä toukokuuta 2004 tehdyn sopimuksen pöytäkirjan.

2 artikla

Tämä pöytäkirja on erottamaton osa sopimusta.

▼ **M3***3 artikla*

1. Yhteisöt, Euroopan unionin neuvosto jäsenvaltioiden puolesta ja Azerbaidžanin tasavalta hyväksyvät tämän pöytäkirjan omien menettelyjensä mukaisesti.
2. Osapuolet ilmoittavat toisilleen edellisessä kohdassa tarkoitettujen menettelyjen saattamisesta päätökseen. Hyväksymisasiakirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristöön.

4 artikla

1. Tämä pöytäkirja tulee voimaan viimeisen hyväksymisasiakirjan talletuspäivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.
2. Pöytäkirjaa sovelletaan sen voimaantuloon asti väliaikaisesti 1 päivästä tammikuuta 2007.

5 artikla

1. Sopimuksen, päätösasiakirjan ja kaikkien sen liitteenä olevien asiakirjojen sekä sopimuksen 18 päivänä toukokuuta 2004 tehdyn pöytäkirjan tekstit on laadittu bulgarian ja romanian kielillä.
2. Ne ovat tämän pöytäkirjan liitteinä, ja ne ovat yhtä todistusvoimaisia kuin sopimuksen, päätösasiakirjan ja sen liitteenä olevien asiakirjojen sekä sopimuksen 18 päivänä toukokuuta 2004 tehdyn pöytäkirjan muilla kielillä laaditut tekstit.

6 artikla

Tämä pöytäkirja laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja azerin kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

▼ M3

Съставено в Брюксел на девети декември две хиляди и осма година.

Hecho en Bruselas, el nueve de diciembre de dos mil ocho.

V Bruselu dne devátého prosince dva tisíce osm.

Udfærdiget i Bruxelles den niende december to tusind og otte.

Geschehen zu Brüssel am neunten Dezember zweitausendacht.

Kahe tuhande kaheksanda aasta detsembrikuu üheksandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις εννέα Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες οκτώ.

Done at Brussels on the ninth day of December in the year two thousand and eight.

Fait à Bruxelles, le neuf décembre deux mille huit.

Fatto a Bruxelles, addì nove dicembre duemilaotto.

Briselē, divtūkstoš astotā gada devītajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai aštuntų metų gruodžio devintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-nyolcadik év december havának kilencedik napján.

Magħmul fi Brussell, fid-disa jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u tmienja.

Gedaan te Brussel, de negende december tweeduizend acht.

Sporządzono w Brukseli, dnia dziewiątego grudnia roku dwa tysiące ósmego.

Feito em Bruxelas, em nove de Dezembro de dois mil e oito.

Adoptat la Bruxelles la nouă decembrie două mii opt.

V Bruseli deviateho decembra dvetisícosem.

V Bruslju, dne devetega decembra leta dva tisoč osem.

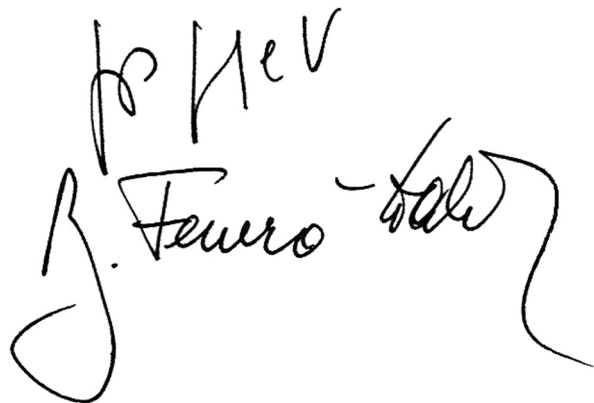
Tehty Brysselissä yhdeksäntenä päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattakahdeksan.

Som skedde i Bryssel den nionde december tjugohundraåtta.

Brüssel şəhərində doqquz dekabr iki min səkkizinci il tarixində imzalanmışdır.

▼ M3

За държавите-членки	За Европейската общност
Por los Estados miembros	Por las Comunidades Europeas
Za členské štáty	Za Evropská společenství
For medlemsstaterne	For De Europæiske Fællesskaber
Für die Mitgliedstaaten	Für die Europäischen Gemeinschaften
Liikmesriikide nimel	Euroopa ühenduste nimel
Για τα κράτη μέλη	Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες
For the Member States	For the European Communities
Pour les États membres	Pour les Communautés européennes
Per gli Stati membri	Per le Comunità europee
Daļīvalstu vārdā	Eiropas Kopienų vārdā
Valstybių narių vardu	Europos Bendrijų vardu
A tagállamok részéről	Az Európai Közösségek részéről
Għall-Istati Membri	Għall-Komunitajiet Ewropej
Voor de lidstaten	Voor de Europese Gemeenschappen
W imieniu państw członkowskich	W imieniu Wspólnot Europejskich
Pelos Estados-Membros	Pelas Comunidades Europeias
Pentru statele membre	Pentru Comunitatea Europeană
Za členské štáty	Za Európske spoločenstvá
Za države članice	Za Evropske skupnosti
Jäsenvältioiden puolesta	Euroopan yhteisöjen puolesta
På medlemsstaternas vägnar	På Europeiska gemenskapernas vägnar
Üzv dövlətlər adından	Avropa Birliyi adından

▼ M3

За Република Азербайджан
Por la República de Azerbaiyán
Za Ázerbájdžánskou republiku
For Republikken Aserbajdsjan
Für die Republik Aserbaidschan
Aserbaidžaaani Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία του Αζερμπαϊτζάν
For the Republic of Azerbaijan
Pour la République d'Azerbaïdjan
Per la Repubblica dell'Azerbaigian
Azerbaidžānas Republikas vārdā
Azerbaidžano Respublikos vardu
Azerbajdzsán részéről
Ghar-Repubblika ta' l-Azerbaiġan
Voor de Republiek Azerbeidzjan
W imieniu Republiki Azerbejdżanu
Pela República do Azerbaijão
Pentru Republica Azerbaidjan
Za Azerbajdžanskú republiku
Za Azerbajdžansko republiko
Azerbaidžanin tasavallan puolesta
På Republiken Azerbajdzjans vägnar
Azərbaycan Respublikası adından

▼B**PÄÄTÖSASIAKIRJA**

Täysivaltaiset edustajat, jotka edustavat:

BELGIAN KUNINGASKUNTAA,

TANSKAN KUNINGASKUNTAA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTAA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTIA,

ITALIAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTAA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTAA,

ITÄVALLAN LIITTOTASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTAA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYTTÄ KUNINGASKUNTAA,

jotka ovat Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen, Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen osapuolia,

jäljempänä 'jäsenvaltiot', sekä

EUROOPAN YHTEISÖÄ, EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖÄ SEKÄ EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖÄ,

jäljempänä 'yhteisö',

täysivaltaiset edustajat, jotka edustavat AZERBAIDŽANIN TASAVALLATA,

jotka ovat kokoontuneet Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi allekirjoittamaan Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Azerbaidžanin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, jäljempänä 'sopimus', ovat hyväksyneet seuraavat tekstit:

▼B

sopimus liitteineen ja seuraava pöytäkirja:

pöytäkirja hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta tulliasi-oissa.

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat sekä Azerbaidžanin tasavallan täysivaltaiset edustajat ovat antaneet seuraavat tämän päätösasiakirjan liitteenä olevat ja jäljempänä luetellut yhteiset julistukset:

Yhteinen julistus sopimuksen johdanto-osan kahdennestatoista kap-paleesta

Yhteinen julistus sopimuksen 4 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 6 artiklan osalta

Yhteinen julistus sopimuksen 15 artiklasta

Yhteinen julistus 25 artiklan b alakohdassa ja 36 artiklassa olevasta valvonnan käsitteestä

Yhteinen julistus sopimuksen 35 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 42 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 55 artiklasta

Yhteinen julistus sopimuksen 98 artiklasta

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat sekä Azerbaidžanin tasavallan täysivaltaiset edustajat ovat ottaneet huomioon tämän päätösasiakirjan liitteenä olevan Ranskan tasavallan julistuksen sen merentakaisista maista ja alueista.

Jäsenvaltioiden ja yhteisön täysivaltaiset edustajat sekä Azerbaidžanin täysivaltaiset edustajat ovat lisäksi ottaneet huomioon seuraavan tähän päätösasiakirjaan liitetyn kirjeenvaihdon:

Yhteisön ja Azerbaidžanin tasavallan kirjeenvaihto yhtiöiden perustamisesta.

Hecho en Luxemburgo, el veintidós de abril de mil novecientos noventa y seis.

Udfærdiget i Luxembourg, den toogtyvende april nitten hundrede og seksoghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am zweiundzwanzigsten April neunzehnhundertsechsunneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι δύο Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα έξι.

Done at Luxembourg on the twenty-second day of April in the year one thousand nine hundred and ninety-six.

▼B

Fait à Luxembourg, le vingt-deux avril mil neuf cent quatre-vingt-seize.

Fatto a Lussemburgo, addi ventidue aprile millenovecentonovantasei.

Gedaan te Luxemburg, de tweeëntwintigste april negentienhonderd zessennegentig.

Feito no Luxemburgo, em vinte e dois de Abril de mil novecentos e noventa e seis.

Tehty Luxemburgissa kahdentakymmenentenätoisena päivänä huhtikuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäkuusi.

Som skedde i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundra nittosex.

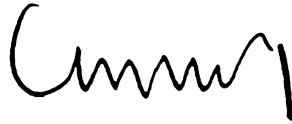
Ијирми ики апрел мин догуз јүз дохсан алтынчы ил тарихдә Лүксембур шәһәриндә имзаланмышдыр -

▼B

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

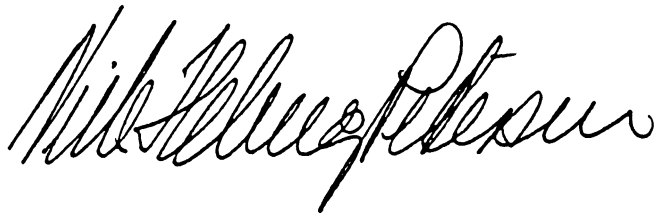

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

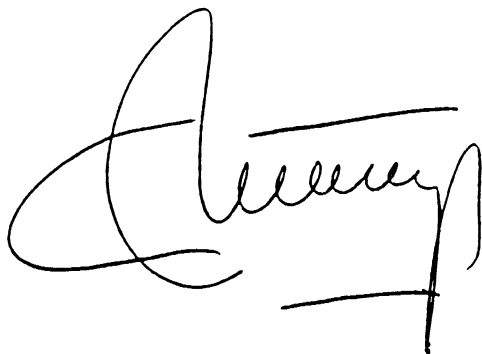

Για την Ελληνική Δημοκρατία

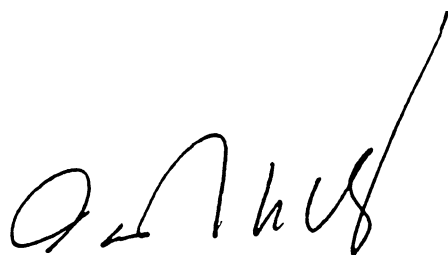

▼B

Por el Reino de España

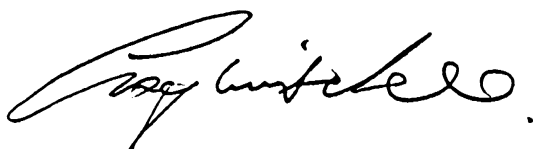
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. López', written in a cursive style.

Pour la République française

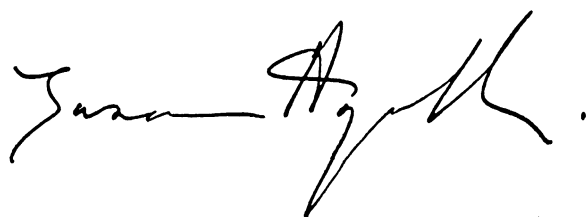
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. L. H. U.', written in a cursive style.

Thar ceann na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'P. W. H.', written in a cursive style.

Per la Repubblica italiana

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'G. A. G.', written in a cursive style.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

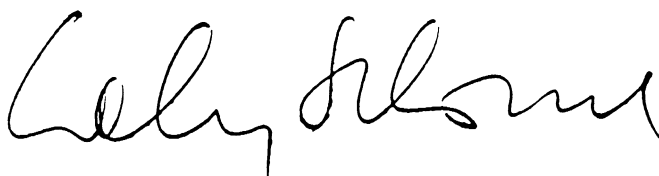
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L. M.', written in a cursive style.

▼B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Pela República Portuguesa

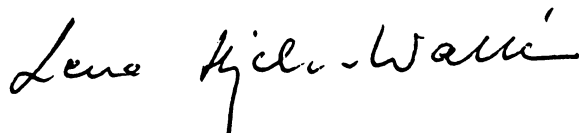

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

▼B

Por las Comunidades Europeas

For De Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

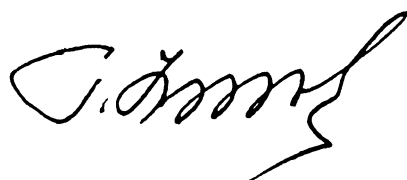
Pelas Comunidades Europeias

Euroopan yhteisöjen puolesta

För Europeiska gemenskaperna

АЗƏРБАЙҶАН РЕСПУБЛИКАСЫ АДЫНДАН

▼B

Yhteinen julistus johdanto-osan kahdennestatoista kappaleesta

Osapuolet vahvistavat, että tämän sopimuksen johdanto-osan kahdennestatoista kappaleessa ei ole tarkoitus määrätä muista maista kuin Azerbaidžan, joiden kautta energiatuotteiden pitäisi kulkea.

▼B**Yhteinen julistus 4 artiklasta**

Tarkasteltaessa 4 artiklan mukaisesti olosuhteiden muutosta Azerbaidžanin tasavallassa osapuolet käsittelevät tärkeitä muutoksia, jotka saattavat merkittävästi vaikuttaa Azerbaidžanin tulevaan kehitykseen. Tämä voi käsittää Azerbaidžanin liittymisen WTO:hon, Euroopan neuvostoon tai muihin kansainvälisiin toimielimiin tai liittymisen alueelliseen tulliliittoon tai alueellisiin yhdentymissopimuksiin.

▼B

Yhteinen julistus 6 artiklasta

Osapuolten ollessa yhtä mieltä siitä, että olosuhteet vaativat korkean tason tapaamisia, niitä järjestetään ad hoc -pohjalta.

▼B

Yhteinen julistus 15 artiklasta

Osapuolet neuvottelevat yhteistyökomiteassa tuontitullipolitiikastaan, mukaan lukien tullisuojaan muutokset, kunnes Azerbaidžanin tasavalta liittyy WTO:hon. Kyseisiä neuvotteluja ehdotetaan erityisesti ennen tullisuojaan korottamista.

▼B

**Yhteinen julistus 24 artiklan b kohdassa ja 36 artiklassa olevasta
valvonnan käsitteestä**

1. Osapuolet vahvistavat olevansa yhtä mieltä siitä, että valvonta riippuu yksittäisten tapausten tosiasiallisista olosuhteista.
2. Yhtiön katsotaan olevan toisen yhtiön valvonnassa ja sitä pidetään näin ollen toisen yhtiön tytäryhtiönä, jos esimerkiksi:
  - toisella yhtiöllä on äänten enemmistö suoraan tai välillisesti, tai
  - toisella yhtiöllä on oikeus nimittää ja erottaa enemmistö toisen yhtiön hallinto- tai johtoelimen tai valvojan elimen jäsenistä, ja se on samalla tytäryhtiön osakkeenomistaja tai jäsen.
3. Osapuolet katsovat, että 2 kohdassa esitetyt perusteet eivät ole tyhjentäviä.

▼B

Yhteinen julistus 35 artiklasta

Pelkästään sen seikan, että viisumi vaaditaan vain tietyn osapuolen luonnollisilta henkilöiltä, ei katsota mitätöivän tai rajoittavan erityiseen sitoumukseen perustuvia etuja.

▼B**Yhteinen julistus 42 artiklasta**

Osapuolet sopivat, että tätä sopimusta sovellettaessa käsitteisiin henkinen, teollinen ja kaupallinen omaisuus sisältyvät erityisesti tekijänoikeudet, mukaan lukien tietokoneohjelmien tekijänoikeudet ja lähioikeudet, oikeudet, jotka liittyvät patentteihin, teolliseen muotoiluun, maantieteellisiin merkintöihin, mukaan lukien alkuperänimitykset, tavara- ja palvelumerkkeihin ja integroitujen piirien piirimalleihin sekä teollisoikeuksien suojelemista koskevan Pariisin sopimuksen 10 a artiklassa tarkoitettu suoja vilpillistä kilpailua vastaan ja taitotietoa koskevien julkaisemattomien tietojen suojaaminen.

▼B

Yhteinen julistus 55 artiklasta

Sopimuksen 55 artiklan 3 kohdan määräykset eivät edellytä kumpakaan osapuolta luovuttamaan luottamuksellisia tietoja.

▼B**Yhteinen julistus 98 artiklasta**

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sopimuksen oikein tulkitsemiseksi ja soveltamiseksi sopimuksen 98 artiklaan sisältyvällä ilmaisulla 'erityisen kiireelliset tapaukset' tarkoitetaan jommankumman osapuolen tekemää sopimuksen merkittävää rikkomista. Sopimuksen merkittävä rikkominen käsittää:
  - a) sopimuksen perusteettoman purkamisen, joka ei ole oikeutettua kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen mukaan;
  - tai
  - b) sopimuksen 2 artiklassa määrättyjen sopimusten olennaisten osien rikkomisen.
2. Osapuolet sopivat, että 94 artiklassa tarkoitetuilla 'aiheellisilla toimenpiteillä' tarkoitetaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti toteutettuja toimenpiteitä. Jos toinen osapuoli toteuttaa tietyn toimenpiteen erityisen kiireellisessä tapauksessa 98 artiklan nojalla, toinen osapuoli voi aloittaa riitojen ratkaisemista koskevan menettelyn.

▼B

Ranskan tasavallan julistus sen merentakaisista maista ja alueista

Ranskan tasavalta huomauttaa, että Azerbaidžanin tasavallan kanssa tehtyä kumppanuus- ja yhteistyösopimusta ei sovelleta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti Euroopan yhteisöön assosioituneihin merentakaisiin maihin ja alueisiin.

YHTEISÖN JA AZERBAIDŽANIN TASAVALLAN

kirjeenvaihto yhtiöiden sijoittautumisesta

A. Azerbaidžanin tasavallan hallituksen kirje

Arvoisa Herra,

Viittaan 19 päivänä joulukuuta 1995 parafoituun kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen.

Kuten neuvotteluissa korostin, Azerbaidžanin tasavalta myöntää Azerbaidžanin tasavallan alueelle sijoittautuville ja siellä toimiville yhteisön yhtiöille etuoikeutetun kohtelun tietyiltä osin. Selitin, että tämä heijastaa Azerbaidžanin politiikkaa edistää kaikin keinoin yhteisön yhtiöiden sijoittautumista Azerbaidžanin tasavaltaan.

Tämän seikan huomioon ottaen katson, että tämän sopimuksen parafoimisen ja yhtiöiden sijoittautumista koskevien artiklojen voimaantulon välisenä aikana Azerbaidžanin tasavalta ei toteuta toimenpiteitä tai anna lainsäädäntöä, joiden seurauksena yhteisön yhtiöitä syrjittäisiin tai niihin kohdistuva syrjintä huononisi suhteessa Azerbaidžanin tai kolmansien maiden yhtiöihin ja sopimuksen parafointipäivänä vallinneeseen tilanteeseen verrattuna.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa vastaanottaneenne tämän kirjeen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Azerbaidžanin tasavallan hallituksen puolesta

B. Euroopan yhteisön kirje

Arvoisa Herra,

Minulla on kunnia ilmoittaa saaneeni seuraavan tänään päivätyn kirjeenne:

”Viittaan 19 päivänä joulukuuta 1995 parafoituun kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen.

Kuten neuvotteluissa korostin, Azerbaidžanin tasavalta myöntää Azerbaidžanin tasavallan alueelle sijoittautuville ja siellä toimiville yhteisön yhtiöille etuoikeutetun kohtelun tietyiltä osin. Selitin, että tämä heijastaa Azerbaidžanin politiikkaa edistää kaikin keinoin yhteisön yhtiöiden sijoittautumista Azerbaidžanin tasavaltaan.

Tämän seikan huomioon ottaen katson, että tämän sopimuksen parafoimisen ja yhtiöiden sijoittautumista koskevien artiklojen voimaantulon välisenä aikana Azerbaidžanin tasavalta ei toteuta toimenpiteitä tai anna lainsäädäntöä, joiden seurauksena yhteisön yhtiöitä syrjittäisiin tai niihin kohdistuva syrjintä huononisi suhteessa Azerbaidžanin tai kolmansien maiden yhtiöihin ja sopimuksen parafointipäivänä vallinneeseen tilanteeseen verrattuna.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vahvistaa vastaanottaneenne tämän kirjeen.”

Vahvistan vastaanottaneeni tämän kirjeen.

Vastaanottakaa, Arvoisa Herra, korkeimman kunnioitukseni vakuutus.

Euroopan yhteisön puolesta